

แนวทางการกำกับดูแลการขนส่งสินค้าโดยอากาศยานไร้คนขับ

เพื่อพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในประเทศไทย

(ฉบับสมบูรณ์)

นาย ธฤต ภูมิวัฒน์

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

หัวข้อเอกัตศึกษา   แนวทางการกำกับดูแลการขนส่งสินค้าโดยอากาศยานไร้คนขับเพื่อ
พัฒนาระบบโลจิสติกส์ในประเทศไทย

โดย   ธฤต ภูมิวัฒน์

รหัสประจำตัว   638 00178 34

หลักสูตร   ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
   คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

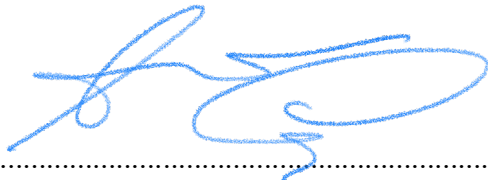
หมวดวิชา   กฎหมายธุรกิจทั่วไป

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. มานิตย์ จุมปา

ปีการศึกษา   2564

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. มานิตย์ จุมปา)

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานการศึกษา.....	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	6
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 การใช้โดรนเพื่อการขนส่ง.....	8
2.1 บทบาทของโดรนเพื่อการขนส่งในปัจจุบัน.....	8
2.1.1 สถานการณ์การใช้โดรนในต่างประเทศ.....	9
2.1.2 สถานการณ์การใช้โดรนของประเทศไทย.....	10
2.2 บททั่วไปเกี่ยวกับโดรนเพื่อการขนส่ง.....	11
2.2.1 ประเภทของโดรน.....	11
2.2.2 ความสำคัญของโดรนต่อโลกยุคปัจจุบัน.....	12

2.3 สถานการณ์การใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทย.....	13
2.3.1 การลงทุนของภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องในการใช้โดรน เพื่อการขนส่งในประเทศไทย.....	13
2.3.2 ความสำคัญของการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทย.....	15
บทที่ 3 มาตรการของรัฐในการกำกับดูแลการใช้โดรนในประเทศไทย.....	18
3.1 สถานการณ์การใช้โดรนในประเทศไทย.....	18
3.2 มาตรการในการกำกับดูแลการใช้โดรนในประเทศไทย.....	19
3.2.1 หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไข.....	21
3.2.2 โดรนกับการเดินอากาศของกฎหมายไทย.....	22
บทที่ 4 มาตรการของรัฐในการควบคุมและส่งเสริมการใช้โดรนในต่างประเทศ.....	25
4.1 สถานการณ์การใช้โดรนในสหรัฐอเมริกา.....	26
4.2 มาตรการทางกฎหมายต่อการใช้งานโดรนในสหรัฐอเมริกา.....	28
4.3 สถานการณ์การใช้โดรนในสหภาพยุโรป.....	29
4.4 มาตรการทางกฎหมายต่อการใช้งานโดรนในสหภาพยุโรป.....	31
บทที่ 5 บทวิเคราะห์แนวทางการกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อการขนส่งเพื่อพัฒนาระบบ โลจิสติกส์ในประเทศไทย.....	34
5.1 เปรียบเทียบการกำกับดูแลการใช้โดรนระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ.....	34

5.2	ประเด็นการกำกับดูแลโทรคมนาคมเพื่อการขนส่งของภาครัฐด้วยระบบอนุญาต.....	36
5.3	ประเด็นข้อจำกัดทางกฎหมายที่ส่งผลในทางปฏิบัติของการใช้โทรคมนาคมเพื่อการขนส่ง.....	40
บทที่ 6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	43
6.1	บทสรุป.....	43
6.2	ข้อเสนอแนะ	45
	รายการอ้างอิง.....	48

บทคัดย่อ

เอกัตศึกษาเล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอมาตรการและแนวทางในการกำกับดูแลการใช้อากาศยานไร้คนขับหรือโดรน เพื่อการศึกษาในแง่ของการพัฒนาระบบขนส่งในประเทศไทย พร้อมทั้งศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและความหมายของอากาศยานไร้คนขับ โดยมีการวิเคราะห์ถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทางกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อขนส่งสินค้าในประเทศไทย โดยมีการใช้แนวทางการกำกับดูแล และกฎเกณฑ์รวมถึงข้อบังคับต่าง ๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป เข้ามาใช้ในการเปรียบเทียบและหาแนวทางให้มีการนำอากาศยานไร้คนขับไปใช้ในการขนส่งเพื่อพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในประเทศไทย

จากการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพปัญหาของการใช้อากาศยานไร้คนขับในประเทศไทยพบว่า การนำอากาศยานไร้คนขับไปใช้ในทางพาณิชย์ หรือเพื่อการขนส่งสินค้าในระดับ B2C ยังไม่สามารถทำได้เนื่องจากพบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้โดรนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่นในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ อีกทั้งยังมีปัญหาที่เกี่ยวกับการกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งเป็นประเด็นที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปเองยังคงมีการศึกษาและพัฒนาอยู่ในขณะนี้ ปัจจุบันในประเทศไทยก็ยังไม่มีการกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ในการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าเป็นการเฉพาะ จึงเป็นการยากในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับการกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อขนส่งสินค้าในประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปก็พบว่า ยังคงมีการใช้ระบบอนุญาตในการพิจารณาให้ทำการบินโดรนในเชิงพาณิชย์เนื่องจากโดรนยังคงเป็นเทคโนโลยีใหม่และอาจเป็นอันตรายต่อบุคคลภายนอกหากต้องมีการบินผ่านเขตชุมชนหรือที่พักอาศัย จึงยังคงต้องรอให้มีการพัฒนาโดรนต่อไปเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนมากขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะจึงควรเริ่มต้นให้มีการใช้โดรนขนส่งสินค้าขนาดเล็กภายในเขตประกอบการของผู้ประกอบการที่มีกรรมสิทธิ์เหนือพื้นที่ของตนเอง โดยในการขออนุญาตนั้นกฎหมายจะต้องกำหนด

น้ำหนักและประเภทของสินค้าที่สามารถบรรทุกไปกับตัวโดรนได้ โดยโดรนสามารถแนบวัตถุสิ่งของจากภายนอกได้ถ้ามีการแนบวัตถุไปอย่างรัดกุมโดยจะต้องไม่ทำให้ลักษณะของการบินเปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งหมายถึงการแนบสินค้าหรือวัตถุไปกับโดรนนั้นจะต้องไม่เป็นภาระซึ่งส่งผลกระทบต่อการบินของโดรนรวมไปถึงชนิดของสินค้าต้องไม่เป็นสินค้าอันตราย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานเอกัตศึกษาระดับนี้สำเร็จลุล่วงถึงเป้าหมายได้จากความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จาก ท่านอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร. มานิตย์ จุ่มปา โดยผู้เขียนกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคุณ Nareece Thao Nguyen ผู้จัดการทั่วไปฝ่าย Road Logistics บริษัท Kuehne + Nagel Co., Ltd ประเทศเวียดนาม ที่กรุณาให้สัมภาษณ์ถึงมุมมองเกี่ยวกับกรณีการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้า

ขอขอบพระคุณครอบครัวและพี่น้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์มาเสมอ รวมไปถึงผู้ที่ให้ความช่วยเหลืออีกหลายท่านที่ผู้เขียนไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้ทั้งหมด จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเอาไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ธฤต ภูมิวัฒน์

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมามนุษย์ได้มีการคิดค้นและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ขึ้นมาโดยต่อยอดจากเทคโนโลยีที่มีอยู่แล้ว หรือเป็นการคิดค้นขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ตอบโจทย์ต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้นของมนุษย์เองก็ช่วยสร้างโอกาสทางธุรกิจขึ้นมาใหม่อีกเช่นกัน การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของนวัตกรรมในโลกยุคปัจจุบันนี้เองทำให้มนุษย์มีความพยายามที่จะนำวิทยาการเหล่านี้มาต่อยอดในการแข่งขันในเชิงพาณิชย์เพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบอันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์และความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกได้มากยิ่งขึ้น หนึ่งในเทคโนโลยีที่น่าสนใจคงหนีไม่พ้น “โดรน” (Drone) หรือ “อากาศยานไร้คนขับ” (UAV: Unmanned Aerial Vehicle) ที่แต่เดิมได้ถูกคิดค้นมาเพื่อการทหารเนื่องจากโดรนนั้นสามารถใช้คนบังคับได้จากทางไกลโดยไม่ต้องขึ้นไปขับอย่างเช่นเครื่องบินสอดแนมหรือเฮลิคอปเตอร์ ข้อดีของการใช้โดรนทางการทหารก็เพื่อลดความเสี่ยงในการสูญเสียหรือการบาดเจ็บ และยังสามารถลดจำนวนทหารที่จะใช้ในการประจำการอีกด้วย

ในปัจจุบันมีการใช้โดรนเพื่อกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงตำแหน่งที่ปกติแล้วอาจเข้าถึงได้ยาก หรือใช้เพื่อช่วยในอุตสาหกรรมเฉพาะทาง ยกตัวอย่างเช่น ในสหรัฐอเมริกามีการใช้โดรนเพื่อคาดเดาปริมาณหินที่จะถล่ม และช่วยสำรวจดูแลความเป็นอยู่ของสัตว์ป่า โดยสามารถใช้โดรนบินเข้าไปใกล้กับบริเวณที่มีหิมะปกคลุมอยู่มาก และมีความสุ่มเสี่ยงที่จะเกิดเหตุหิมะถล่มลงมาจากภูเขา ส่วนในด้านการดูแลสัตว์ป่า มีการใช้โดรนในรัฐนอร์ธ แคโรไลนา เพื่อหานกที่มีความสุ่มเสี่ยงที่ใกล้จะสูญพันธุ์ว่าอยู่ที่ใด จากนั้นก็สามารถใช้โดรนเพื่อหาที่อยู่ใหม่ให้แก่บรรดานกเหล่านี้ ซึ่งใน

สหรัฐอเมริกาได้มีการพยายามสร้างกฎหมายเพื่อควบคุมการใช้โดรน¹ โดยเน้นไปที่การจรรยาบรรณของโดรน ทั้งนี้ก็เพื่อให้ภาคเอกชนสามารถใช้โดรนได้อย่างปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อชุมชนและไม่ส่งผลกระทบต่อการบินของเครื่องบินอีกด้วย ไม่เพียงแต่ในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ในสหราชอาณาจักรก็มีการพยายามที่จะผลักดันให้เกิดกฎระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมโดรนที่มีประสิทธิภาพ เช่น การกำหนดให้มีการลงทะเบียนและทดสอบ รวมถึงมีการอบรมสำหรับผู้ที่ต้องการใช้โดรนที่มีน้ำหนักเกิน 250 กรัม โดยจะเน้นไปที่ความเข้าใจถึงระดับด้านความปลอดภัยแก่บุคคลทั่วไป รวมไปถึงความปลอดภัยด้านการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้โดรนและประชาชนอีกด้วย โดยเฉพาะเมื่อมีการสำรวจออกมาว่าโดรนที่มีน้ำหนักเกิน 1 ปอนด์ สามารถก่อให้เกิดความเสียหายต่อรถยนต์และทรัพย์สินบนพื้นดินได้ เช่น หากโดรนเกิดอุบัติเหตุและมีการตกลงใส่กระจกหน้ารถยนต์จะก่อให้เกิดความเสียหายที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้นั้นเอง²

แม้การใช้โดรนจะมีประสิทธิภาพและความสามารถที่เหมาะสมที่จะใช้ในการขนส่งสินค้า แต่การใช้อากาศยานไร้คนขับที่ได้ถูกพัฒนามาเพื่อใช้ในทางการทหารนั้นอาจจะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยและสิทธิของประชาชนรวมถึงความมั่นคงหากไม่ได้มีการกำหนดมาตรการและกฎเกณฑ์จากหน่วยงานของรัฐเพื่อการใช้งานโดรนที่เฉพาะเจาะจงและมีความชัดเจน เพราะหากมีการบินโดรนผ่านเข้าไปในบริเวณชุมชนหรือเขตที่มีผู้อยู่อาศัยก็อาจถือเป็นการบุกรุกเข้าไปในอาณาเขตส่วนตัว หรือหากมีการบินโดรนผ่านบริเวณที่มีผู้คนสัญจรและโดรนเกิดขัดข้องก็อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้ อีกทั้งโดยส่วนมากโดรนจะมีกล้องติดไว้ที่ตัวเครื่อง ซึ่งในกรณีนี้ก็ยังคงเป็นคำถามเกี่ยวกับการบันทึกภาพที่อาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้เช่นกัน โดยปกติแล้วในการนำเทคโนโลยีรูปแบบใหม่มาใช้ในเชิงพาณิชย์จะต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชนในการตรวจสอบและเก็บข้อมูลเพื่อออกหลักเกณฑ์ในการควบคุมการดำเนินการต่าง ๆ โดยจะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีแนวทางที่ชัดเจนจากทางภาครัฐ เพื่อเป็น

¹ PTTdigitalconnect. ส่องเทรนด์ 'โดรน' โดรนในอุตสาหกรรมต่างๆ, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://www.pttdigitalconnect.com/article/commercial-drone-industry-trends>, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

² เจก เวกฟิลด์. สนามบินอังกฤษ: โดรนลำเดียวสร้างความโกลาหลมากขนาดนี้ได้อย่างไร?, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://www.bbc.com/thai/international-46648662>, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

แนวทางให้ภาคเอกชนสามารถต่อยอดการใช้งานได้อย่างถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย โดยการจะหาแนวทางที่ชัดเจนได้นั้นจำเป็นจะต้องได้รับการศึกษาถึงสถานการณ์ของโดรนในปัจจุบัน แนวทางการกำกับดูแลของต่างประเทศ รวมไปถึงข้อดีและข้อเสีย และปัญหาที่อาจตามมาในอนาคตเกี่ยวกับการใช้โดรนเพื่อการขนส่งอย่างละเอียดถี่ถ้วนอีกด้วย

ในสหรัฐอเมริกาได้มีการอนุญาตให้มีการใช้โดรนเพื่อขนส่งสินค้า โดยมีการกำหนดมาตรฐานและกฎเกณฑ์เอาไว้อย่างชัดเจนตั้งแต่ ค.ศ. 1944 โดยมีการเพิ่มข้อยกเว้นพิเศษในอนุสัญญาชิคาโก ค.ศ. 1944 ที่มีการบัญญัติเอาไว้ในข้อ 8 ซึ่งมีการอนุญาตพิเศษให้ใช้อากาศยานไร้คนขับบินได้เฉพาะในรัฐที่ได้รับการอนุญาตเท่านั้นซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับการใช้อากาศยานไร้คนขับ ในปัจจุบันสหรัฐอเมริกา มีการแบ่งประเภทของอากาศยานไร้คนขับเอาไว้ 3 ประเภท คือ อากาศยานไร้คนขับพลเรือน อากาศยานไร้คนขับของราชการ และอากาศยานไร้คนขับเพื่อการละเล่น โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานบริหารการบินแห่งชาติ หรือ Federal Aviation Administration (FAA) ซึ่งจะดูแลเรื่องความปลอดภัยด้านการบินพลเรือน ดูแลโดยรัฐบาลของสหรัฐอเมริกา โดยมีการกำกับดูแลด้านการจดทะเบียน อากาศยานและความสมควรเดินอากาศ โดยมีจุดที่น่าสนใจ คือ มีการให้ความสำคัญกับการสอบสวนอุบัติเหตุ ทั้งนี้ก็เพราะการนำอากาศยานไร้คนขับมาใช้ในสถานการณ์จริงนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ไม่สามารถนำอากาศยานไร้คนขับมาใช้ได้เลย คือ การไม่มีการหาแนวทางป้องกัน หรือ กำกับดูแลอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นในการใช้อากาศยานไร้คนขับ ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงมีการกำหนดให้มีการบินอยู่ในห้วงอากาศของรัฐระดับเอถึงจีเท่านั้น ซึ่งต้องมีการจดทะเบียนตามประมวลข้อบังคับแห่งชาติ Code of federal Regulation: CFR 14, Part 47 โดยมีการกำหนดให้ผู้ที่อายุ 13 ปีขึ้นไปเท่านั้นที่จะสามารถบังคับ อากาศยานไร้คนขับที่มีน้ำหนักมากกว่า 55 ปอนด์ได้ โดยต้องเป็นพลเมืองสหรัฐอเมริกาเท่านั้น อีกทั้งยังมีการออกนโยบายการออกใบสมควรเดินอากาศ ซึ่งจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจสอบสภาพอากาศยาน การควบคุมและการประเมินผลความปลอดภัยระยะนอกสายตา แผนทดลองการบิน รายละเอียดของ

อากาศยาน รายงานการบำรุงรักษาอากาศยาน รายงานการตรวจสอบเพื่อความปลอดภัย และการสำรวจพื้นที่การปฏิบัติการบิน เป็นต้น³

ในประเทศไทยเองมีการออกประกาศกระทรวงออกมาเพื่อเป็นการกำหนดประเภทของการทำงานโดรนเอาไว้ ในประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 อย่างไรก็ดีในประกาศกระทรวงไม่ได้มีการระบุเอาไว้ถึงการใช้โดรนเพื่อการขนส่ง อีกทั้งเนื้อหายังเป็นลักษณะข้อความปลายเปิดสำหรับการใช้โดรนเพื่อการอื่นที่ไม่ได้ระบุเอาไว้ในประกาศกระทรวง โดยจะยกให้เป็นอำนาจของอธิบดีในการตัดสินใจเพื่อให้อนุญาตตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณีไป ซึ่งถือว่าไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เอาไว้ เนื่องจากหากให้ใช้อำนาจตามดุลยพินิจของอธิบดีเป็นกรณีก็ยังไม่ถือว่าการใช้โดรนเพื่อการขนส่งมีประกาศกระทรวงออกมาเพื่อกำหนดแนวทางการใช้เพื่อกรณีการขนส่งโดยเฉพาะจึงทำให้เกิดความสงสัยในภาคปฏิบัติว่าสิ่งใดทำได้หรือไม่ได้ รวมถึงควรมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนในส่วนของภาคปฏิบัติ เช่น การกำหนดการตรวจเช็คสภาพของโดรนก่อนทำการบิน การกำหนดพื้นที่ที่สามารถใช้โดรนเพื่อส่งสินค้า และแนวทางการเตรียมตัวเพื่อลดปัญหาอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้โดรนที่จะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของพลเรือนได้ การกำหนดหลักเกณฑ์ รวมถึงข้อกำหนดให้มีการอบรมนั้นเป็นเรื่องสำคัญเพื่อสร้างบรรทัดฐานและความเข้าใจที่ดีต่อผู้ใช้โดรน อีกทั้งยังต้องมีการกำหนดขอบเขตการใช้งานอีกด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาการใช้โดรนเพื่อการพาณิชย์ได้ในอนาคตทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ การศึกษาแนวทางในการใช้โดรนในต่างประเทศและพยายามนำมาปรับใช้กับบริบทของประเทศไทยจึงถือ

---

³ Federal Aviation Administration. *Aircraft Registration Unmanned Aircraft (UA)*, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: https://www.faa.gov/licenses_certificates/aircraft_certification/aircraft_registry/UA/, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน

เป็นเรื่องสำคัญเพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาระบบโลจิสติกส์ได้จากเทคโนโลยีโดรนที่ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจอยู่ในขณะนี้⁴

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- (1) เอกภตศึกษาฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการนำเสนอมาตรการและกฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลการใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) หรือ โดรน (Drone) เพื่อการศึกษาในการขนส่งสินค้าในประเทศไทย
- (2) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และความหมายของอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน
- (3) เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อขนส่งสินค้า
- (4) เพื่อนำเสนอแนวทางในการใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อส่งเสริมการขนส่งสินค้าในประเทศไทย

1.3 สมมติฐานการศึกษา

ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 ยังไม่มีการกำหนดแนวทางและบรรทัดฐานในการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าในด้านต่าง ๆ จึงไม่สามารถเกิดการพัฒนาการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทยได้ โดยประกาศกระทรวงกำหนดให้มีวัตถุประสงค์เพื่อการอื่น ๆ และให้อำนาจอธิบดีในการตัดสินใจในการอนุญาตให้ดำเนินการเพียงเท่านั้น รัฐจึงควรเข้ามามีบทบาทในการออกมาตรการหรือแนวทางในการใช้โดรนเพื่อการขนส่งที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดรูปแบบการใช้โดรนเพื่อการขนส่งที่ชัดเจน โดยการใช้โดรนเข้ามาขนส่งสินค้าในเขตประกอบการผลิตหรือจัดเก็บสินค้าของผู้ประกอบการซึ่งเป็นการใช้โดรนในการขนส่งระหว่างโรงงานสู่โรงงานหรือคลังสินค้าในเขตกรรมสิทธิ์ของตนเองจะช่วยลดระยะเวลาในการจัดส่งสินค้า ซึ่งจะส่งผลให้ระบบซัพพลายเชนทั้งหมดใช้

⁴ ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พุทธศักราช 2558.

เวลาน้อยลงในการทำงานเพื่อส่งสินค้าจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง และจะส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถลดต้นทุนที่ใช้ในการขนส่งได้ในที่สุด อีกทั้งยังสามารถใช้เพื่อเป็นการศึกษาการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทยต่อไปในอนาคต

1.4 ขอบเขตการศึกษา

(1) ศึกษาถึงหลักเกณฑ์และสถานการณ์การใช้โดรนในปัจจุบันในประเทศไทย โดยจะศึกษาจากประกาศกระทรวง รวมไปถึงกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับอากาศยานและการเดินอากาศจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงคมนาคม กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล กฎหมายเกี่ยวกับแดนแห่งกรรมสิทธิ์

(2) ศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากมีการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าในประเทศไทย โดยจะนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในเชิงพาณิชย์ อุตสาหกรรม ภูมิประเทศ รวมไปถึงสิทธิของบุคคลตามกฎหมายต่างๆ เพื่อหาแนวทางในการนำเสนอแนวทางในการใช้โดรนเพื่อการขนส่งให้หลีกเลี่ยงผลกระทบต่อสังคมและความมั่นคงประเทศ

(3) ศึกษาหลักเกณฑ์และแนวทางในการกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าในประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป เพื่อนำมาเปรียบเทียบและประยุกต์หาแนวทางที่เหมาะสมกับประเทศไทย

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

เอกัตศึกษานี้ใช้การวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอาศัยการศึกษาเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตั๋วบทกฎหมาย กฎเกณฑ์ข้อบังคับ ประกาศกระทรวง รวมไปถึงแนวทางที่ถูกเสนอแนะจากบุคคลที่น่าเชื่อถือผ่านบทความหรือบทสัมภาษณ์ ไม่ว่าจะมาจากเว็บไซต์หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์และหาข้อเสนอแนะแนวความคิดเพื่อนำไปต่อยอดต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ได้แนวทางในการนำเสนอมาตรการและแนวทางในการกำกับดูแลการใช้อากาศยานไร้คนขับ หรือ โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าในประเทศไทย
- (2) ได้เข้าใจถึงแนวคิด ทฤษฎี และความหมายของอากาศยานไร้คนขับหรือโดรน
- (3) ได้ทราบถึงปัญหาทางกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อขนส่งสินค้า
- (4) ได้ทราบแนวทางในการใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อส่งเสริมการขนส่งสินค้าในประเทศไทย

บทที่ 2

การใช้โดรนเพื่อการขนส่ง

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาโดรนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในหลากหลายภาคส่วนในปัจจุบัน เช่น ด้านการศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการสื่อสาร ด้านการถ่ายภาพ รวมไปถึงด้านพาณิชย์อื่น ๆ เช่น การขนส่ง เนื่องจากโดรนนั้นถูกคาดการณ์ว่าจะมีราคาที่ถูกลง และยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพราะมีการใช้ไฟฟ้าเป็นหลัก โดรนจะเข้ามาช่วยให้การขนส่งทางอากาศในประเทศ โดยสามารถเข้าถึงพื้นที่ที่ยากจะเข้าถึง และใช้ค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่น้อยลง อีกทั้งยังช่วยให้สินค้าถึงมือผู้รับได้รวดเร็วขึ้นอย่างมาก

2.1 บทบาทของโดรนเพื่อการขนส่งในปัจจุบัน

ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้ที่ต้องการจะส่งสินค้าจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งมีทางเลือกในการขนส่งผ่านช่องทางหลัก ๆ ได้แก่ ทางเรือ ทางรถยนต์ ทางรถไฟ ทางเครื่องบิน รวมไปถึงรถจักรยานยนต์ในบางประเทศ อย่างไรก็ตามการขนส่งในรูปแบบต่าง ๆ มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป โดยหากเป็นการขนส่งทางเรือหรือรถราง ผู้ส่งสามารถส่งสินค้าได้ในปริมาณมากในหนึ่งรอบขนส่ง ซึ่งก็จะเหมาะกับการขนส่งค่าที่เน้นน้ำหนักมากและมูลค่าสินค้าที่ไม่สูงนัก หากเป็นการขนส่งทางเครื่องบินก็จะได้เปรียบในเรื่องความเร็วในการจัดส่งแต่ก็ตามมาด้วยราคาค่าขนส่งที่สูงขึ้นและพื้นที่ที่สามารถจัดส่งนั้นมีอยู่อย่างจำกัด ส่วนการขนส่งทางบกก็มีข้อจำกัดในแง่ของเวลาในการจัดส่งที่คาดคะเนได้ยากเนื่องจากพื้นที่บนถนนมีจำกัด ส่วนการขนส่งทางรถไฟก็ไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ชุมชนได้⁵

การแข่งขันเพื่อพัฒนาระบบการขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต่อภาคธุรกิจทั่วโลก เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ ซึ่งโดรนถือเป็นนวัตกรรมที่กำลังได้รับความสนใจอย่างมากจากหลายบริษัทชั้นนำทั่วโลก เช่น อเมซอน (Amazon) วิงส์ (Wings) ในเครือของอัลฟาเบต

---

⁵ Wice Logistics. [Transportation mode comparison](https://www.wice.co.th/2020/08/10/cross-border-1t/), [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.wice.co.th/2020/08/10/cross-border-1t/>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

(Alphabet) ยูพีเอส (UPS) หรือ วอล-มาท (Walmart) ฯลฯ เนื่องจากโดรนมีความสามารถในการขนส่งในรัศมีทำการได้รวดเร็วมาก อีกทั้งยังสามารถเข้าไปในแหล่งชุมชนตามตรอกซอกซอยได้อีกด้วย⁶ นั่นจึงทำให้โดรนถูกนำมาวิจัยต่อยอดเพื่อใช้ในการขนส่งเชิงพาณิชย์ในหลายประเทศทั่วโลกในปัจจุบันรวมถึงในประเทศไทย⁷

2.1.1 สถานการณ์การใช้โดรนในต่างประเทศ

บริษัทเอกชนต่าง ๆ รวมไปถึงหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการควบคุมการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าภายในประเทศโดยมีจุดมุ่งหมายให้การใช้โดรนมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนน้อยที่สุดและต้องไม่ขัดต่อหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประเทศสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันได้มีการนำกฎหมายเข้ามาใช้ในการควบคุมโดยมีหน่วยงานกำกับดูแล คือ The Federal Aviation Administration หรือ FAA โดยเกณฑ์ที่นำมาใช้จะถูกระบุอยู่ใน Small Unmanned Aircraft Systems (UAS) Regulation (14 CFR Part 107) ซึ่งวางหลักเอาไว้ถึงกฎเกณฑ์การใช้โดรนในการขนส่งสินค้า โดยโดรนสามารถบรรทุกสิ่งของจากภายนอกได้ถ้ามีการแนบวัตถุไปอย่างรัดกุมโดยมีเกณฑ์ในการควบคุมการแนบสินค้าระบุไว้อีกด้วย และจะต้องไม่ทำให้ลักษณะของการบินเปลี่ยนไปจากเดิม หรือหมายถึงการแนบสินค้าหรือวัตถุไปกับโดรนนั้นจะต้องไม่เป็นภาระซึ่งส่งผลกระทบต่อการบินของโดรน ส่วนในทางพาณิชย์ตามกฎหมาย 14 CFR Part 107 ก็ได้วางหลักเอาไว้ว่าบุคคลสามารถใช้โดรนขนส่งสินค้าเพื่อผลตอบแทนได้แต่ต้องอยู่ในเขตและกฎหมายของรัฐที่ประสงค์จะ

⁶ Pattarat. ชูเปอร์ฯ ลอยฟ้า! Walmart ทดลองใช้ “โดรน” ส่งสินค้าจากห้างฯ ตรงถึงหน้าบ้าน, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://positioningmag.com/1296504>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

⁷ Jay Peters. UPS just won FAA approval to fly as many delivery drones as it wants but don't expect your next package delivery via drone, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<https://www.theverge.com/2019/10/1/20893655/ups-faa-approval-delivery-drones-airline-amazon-air-uber-eats-alphabet-wing>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

ทำการบินด้วย ในส่วนของน้ำหนักของสินค้านั้นจะต้องมีน้ำหนักไม่เกิน 55 ปอนด์สำหรับสินค้าชิ้นใหญ่ที่อยู่ในการควบคุมโดยการบินทุกครั้งจะต้องปฏิบัติตามกฎการบินอากาศยานทุกกรณี⁸

2.1.2 สถานการณ์การใช้โดรนของประเทศไทย

ในปัจจุบัน โดรนได้เข้ามามีบทบาทต่อการทำงานในหลายสายอาชีพทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยโดรนได้เข้ามาช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงประสิทธิภาพของโดรนเองก็ยิ่งเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานของสายอาชีพต่าง ๆ เช่น ในทางดิจิทัลมาร์เก็ตติ้ง การถ่ายทำคอนเทนต์ในมุมมองจากที่สูงที่น่าสนใจก็จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการถ่ายทำ โดยโดรนก็ได้เข้ามามีบทบาทในการถ่ายภาพจากมุมสูง ซึ่งโดรนในยุคปัจจุบันก็ได้ถูกออกแบบมาให้ใช้งานได้ง่าย ไม่ต้องใช้คนหลายคนในการบังคับโดรน โดรนเองยังถูกนำมาใช้ในการทำโปรดักชันในการถ่ายทำภาพยนตร์หรือโฆษณาอีกด้วย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก โดยเกษตรกรและองค์กรที่เกี่ยวข้องได้มีการศึกษาและพยายามนำโดรนมาใช้ในการเกษตร โดยจะแบ่งออกเป็นการใช้งานในสองประเภท ประเภทที่หนึ่ง คือ การใช้โดรนเพื่อการเกษตรในทางการสำรวจพื้นที่และสภาพอากาศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการใช้โดรนมาใช้ในการวางแผนการจัดการเพื่อพัฒนาผลผลิต และการใช้งานอีกประเภท คือ การใช้โดรนเพื่อการเกษตรในการหว่านเมล็ดพันธุ์พืช รวมถึงการใส่ปุ๋ยจากทางอากาศ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างมาก โดยเฉพาะพืชที่มีลำต้นค่อนข้างสูง ซึ่งยากต่อเกษตรกรในการฉีดพ่นสารเคมีต่าง ๆ โดยการฉีดพ่นสารเคมีอาจรวมถึงการพ่นสารเพื่อทำลายศัตรูพืชได้อีกด้วย⁹

⁸ Federal Aviation Administration. Aircraft Registration Unmanned Aircraft (UA), [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: https://www.faa.gov/licenses_certificates/aircraft_certification/aircraft_registry/UA/, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

⁹ กฎหมาย 4.0. Delivery Drone (โดรนขนส่ง), [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/121249>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

2.2 บททั่วไปเกี่ยวกับโดรนเพื่อการขนส่ง

โดรนเพื่อการขนส่งนั้นถูกพัฒนามาจากโดรนในรูปแบบดั้งเดิมที่ถูกคิดค้นมาใช้ในทางการทหารหรือทางการถ่ายภาพหรือภาพยนตร์ เนื้อหาในบทนี้จะชี้ให้เห็นถึงรูปแบบของโดรนในประเภทต่างๆ รวมไปถึงถึงความสำคัญของโดรนในยุคปัจจุบัน

2.2.1 ประเภทของโดรน

โดรนจะถูกแบ่งตามประเภทในการใช้งาน โดยอาจสามารถแบ่งออกได้ 11 ประเภทด้วยกัน¹⁰

1. Quadcopter คือ โดรน 4 ใบพัดที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย จุดเด่นที่สามารถควบคุมได้ง่ายและสามารถติดกล้องตัวเล็กเพื่อใช้ในการถ่ายทำได้อีกด้วย
2. GPS Drone คือ โดรนที่ติดตั้งระบบนำทาง GPS เข้าไปกับโดรน โดยผู้ใช้งานสามารถตรวจหาโดรนได้หากมีการสูญหาย
3. RTF Drone (Ready to Fly Drone) คือ โดรนที่พร้อมใช้งานทันที โดยจะเหมาะสำหรับมือใหม่ที่ไม่ต้องการความสามารถพิเศษของโดรนมากนัก
4. Trick Drone คือ โดรนที่มีขนาดเล็กส่วนมากจะมีขนาดไม่เกิน 5 เซนติเมตร โดยจะเอาไว้ใช้สำหรับเล่นท่าทางต่าง ๆ ไม่เหมาะสำหรับใช้ในการถ่ายทำโฆษณาหรือถ่ายภาพ
5. Helicopter Drone คือ โดรนที่ใช้ใบพัดแบบเดียวกับการขับเคลื่อนเฮลิคอปเตอร์ ซึ่งจะประหยัดพลังงานมากกว่าแต่ควบคุมได้ยากกว่าเช่นกัน
6. Delivery Drone คือ โดรนที่ใช้สำหรับการขนส่งสินค้าโดยเฉพาะ โดยจะมีช่องหรือตะกร้าเอาไว้ใช้ในการบรรจุสินค้าและต้องมีสมอเทียบท่าสำหรับลงจอด

¹⁰ Dji13store. ทำความรู้จัก Drone โดรนทั้ง 11 ประเภทและรูปแบบการใช้งาน, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://www.dji13store.com/news/11-types-of-drones.html>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

7. โดรนสำหรับถ่ายภาพ คือ โดรนที่มาพร้อมกับกล้องที่มีความสามารถในการถ่ายภาพคุณภาพสูง และอาจมีการเชื่อมต่อกับสมาร์ตโฟนเพื่อให้มีการแสดงผลได้ทันที
8. โดรนสำหรับแข่งขัน คือ โดรนที่ถูกทำขึ้นมาพิเศษเพื่อใช้ในการแข่งขันเท่านั้น โดยอาจมีโครงสร้างที่มีน้ำหนักเบาและไม่มีผลกระทบต่อทิศทางลม
9. โดรนที่ขับเคลื่อนด้วยน้ำมัน คือ โดรนที่ใช้ น้ำมันแทนไฟฟ้าซึ่งจะบินได้นานกว่าการใช้ไฟฟ้าแต่จะมีน้ำหนักมากเนื่องจากต้องบรรจุน้ำมันขึ้นไปด้วยในขณะที่ทำการบิน
10. โดรนขับเคลื่อนด้วยน้ำมันไนโตร คือ การใช้ น้ำมันไนโตรแทนน้ำมันปกติซึ่งมีกำลังมากกว่าและน้ำหนักเบา
11. โดรนแบบบินได้นาน คือ โดรนขนาดใหญ่ บินได้สูงกว่า 1000 ฟุตและบินได้เป็นระยะเวลาบางส่วนมากจะใช้ในทางทหารเพราะต้องบินสูงกว่า 400 ฟุตขึ้นไป

2.2.2 ความสำคัญของโดรนต่อโลกยุคปัจจุบัน

โลกของเราพัฒนาขึ้นอยู่ทุกวัน ธุรกิจในแต่ละอุตสาหกรรมมีความพยายามจะนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการประกอบกิจการมากขึ้น โดยมุ่งหวังว่าเทคโนโลยีรูปแบบใหม่จะช่วยให้การดำเนินกิจการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังคาดหวังว่าการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ ๆ จะช่วยส่งผลให้เกิดการประหยัดต้นทุนในการประกอบการในระยะยาวได้อีกด้วย อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีที่จะเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันยังจะต้องคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อธรรมชาติ โดยต้องไม่มีผลข้างเคียงที่จะส่งผลทำให้เกิดมลพิษหรือมลภาวะไม่ว่าจะเป็น ฝุ่น ควันในอากาศ สารพิษที่ปล่อยลงสู่แม่น้ำ หรือการใช้แหล่งพลังงานที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยไม่จำเป็น

โดรนเป็นเทคโนโลยีที่เริ่มเข้ามามีบทบาทในอุตสาหกรรมบางประเภทที่ได้รับอนุญาตในช่วงระยะเวลาไม่นานมานี้แต่ก็ได้รับความคาดหวังค่อนข้างสูงจากมุมมองในแง่ของธุรกิจ เนื่องจากโดรนนั้นมีรากฐานมาจากพาหนะที่เคลื่อนที่ทางอากาศ มีความคล่องตัวสูง สามารถควบคุมได้จากทางไกลโดยไม่ต้องอาศัยคนขับโดยใช้การควบคุมจากภายนอกผ่านโปรแกรมที่สามารถเชื่อมต่อได้ง่ายทั้งในโทรศัพท์มือถือ

หรือในอุปกรณ์เชื่อมต่ออื่น ๆ อีกทั้งยังใช้ไฟฟ้าเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนซึ่งเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นอีกด้วย โดรนจึงถือเป็นเทคโนโลยีที่น่าจับตามองในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในแง่ของการทำงาน โดรนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตทั่วโลกย่อมต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับการขนส่งอยู่แล้ว หากโดรนเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการช่วยประหยัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าให้รวดเร็วขึ้นก็จะมีประโยชน์อย่างมากต่อผู้บริโภค เนื่องจากต้นทุนที่ต่ำลงและการลดระยะเวลาในการขนส่งสินค้าที่รวดเร็วขึ้น

2.3 สถานการณ์การใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทย

ภาคเอกชนของประเทศไทยเริ่มมีการศึกษาการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าโดยเป็นเพียงการเริ่มต้นทดลองและศึกษาความเป็นไปได้เท่านั้น ปัจจุบันยังคงไม่มีการใช้โดรนเพื่อขนส่งสินค้าอย่างเป็นทางการแต่อย่างใด โดยเป็นการลงทุนของภาคเอกชนเองเพื่อพยายามหาแนวทางการใช้โดรนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจการในอนาคต

2.3.1 การลงทุนของภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องในการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทย

ในหลายประเทศทั่วโลกได้เริ่มมีการพัฒนาและทดสอบการใช้อากาศยานไร้คนขับหรือโดรนซึ่งสามารถบังคับได้จากระยะไกล โดยไม่ต้องใช้นักบินบังคับอากาศยานบนเครื่องบิน โดยเฉพาะกับอุตสาหกรรมในแวดวงโลจิสติกส์ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่น่าสนใจที่สุดในการนำโดรนเข้ามาใช้ในเชิงพาณิชย์เพื่อการขนส่ง หากลองเปรียบเทียบจากการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในต่างประเทศจะพบว่าบริษัท Amazon ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้เริ่มมีการทดสอบโดรนเพื่อการขนส่งสินค้าที่รวดเร็ว และสะดวกมากยิ่งขึ้น¹¹ โดยบริษัท 3PL (3rd Party Logistics provider) อย่าง FedEx หรือ UPS เองก็มีการเริ่มศึกษา

¹¹ AHEAD.ASIA. ธุรกิจเดลิเวอรี่สะเทือน Amazon เปิดตัวโดรนแห่งอนาคต ส่งของถึงมือลูกค้าใน 30 นาที, [ออนไลน์], แหล่งที่มา:<https://ahead.asia/2019/06/06/amazon-new-delivery-drone/>, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

การใช้โดรนเพื่อการขนส่งเช่นกันโดยจุดมุ่งหมาย คือ การพยายามตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่รอรับสินค้าที่ปลายทางโดยการใช้โดรนเพื่อขนส่งสินค้าให้ถึงมือเร็วมากขึ้นนั่นเอง

บริษัทเอกชนในประเทศไทยก็ไม่ได้มองข้ามความสำคัญของการศึกษาการใช้โดรนเพื่อการขนส่ง เพราะถือเป็นสิ่งที่น่าจับตามองอย่างมาก ตัวอย่างของบริษัทเอกชนที่กำลังทำการศึกษาการใช้โดรนเพื่อการขนส่ง คือ The Pizza Company โดยใช้โดรนเพื่อส่งอาหารร้อน เช่น พิซซ่า สปาเก็ตตี้ หรือไก่ทอด ให้ถึงมือลูกค้าได้เร็วยิ่งขึ้น โดยจุดมุ่งหมายก็ คือ การรักษาความสดใหม่ของสินค้าให้ได้มากที่สุดจากครัวถึงหน้าบ้านของลูกค้า เนื่องจากการใช้ชีวิตของคนในยุคสมัยนี้ต้องการความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยได้มีการนำ Hot Bag หรือกระเป๋าเก็บความร้อนมาติดไว้ที่ใต้โดรนเพื่อบรรจุอาหาร จากนั้นจึงให้พนักงานทำการบินโดรนเพื่อไปส่งสินค้าที่หน้าบ้านลูกค้าโดยกำหนดเขตพื้นที่ในการจัดส่งเอาไว้ ซึ่งทาง The Pizza Company สามารถการันตีเวลาในการจัดส่งอาหารให้ถึงมือลูกค้าภายใน 30 นาทีอีกด้วย และเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทาง The Pizza Company จึงเกิดแนวคิด Zero Touch ซึ่งก็คือ การส่งสินค้าที่ไม่ผ่านการสัมผัสของมนุษย์หรือสัมผัสให้น้อยที่สุด ซึ่งการใช้โดรนจึงถือว่าเป็นการลดขั้นตอนการขนส่ง เพราะไม่ต้องผ่านมือของพนักงานส่งสินค้านั่นเอง อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของประชาชนและการควบคุมการจราจรบนอากาศ เนื่องจากยังคงไม่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่กำหนดกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนสำหรับการขนส่งสินค้าโดยการใช้อากาศยานไร้คนขับ การใช้โดรนเพื่อการขนส่งอาหารของ The Pizza Company จึงยังคงอยู่ในขั้นตอนของการทดสอบความเป็นไปได้เท่านั้นและยังไม่เปิดให้มีการให้บริการจริงแต่อย่างใด¹²

ในประเทศไทยเองยังได้มีการลงทุนเพื่อพัฒนาการใช้โดรนเพื่อบรรทุกสินค้าในไลน์ผลิตสินค้าหรือโกดังเก็บสินค้าอีกด้วยโดยบริษัท Transporter Drone เป็นบริษัทสตาร์ทอัพที่พัฒนาการใช้โดรนเพื่อการ

¹² ถนัดกิจ จันภิเสน. อดใจรออีกไม่นาน The Pizza Company เริ่มทดสอบการส่งพิซซ่าด้วย 'โดรน' แล้ว, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://thestandard.co/the-pizza-company-drone-delivery/?bclid=IwAR0ylzSzy2sn_Owv_gtpvOF4Dy6-s4n0_RyFFWj-9eEbxXOL3MgPdXBBizU, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

ขนส่งอยู่ในขณะนี้ เนื่องจากพบว่าการจัดเก็บหรือลำเลียงชิ้นส่วนต่าง ๆ ในไลน์ผลิตสินค้าหรือในการจัดเก็บชิ้นส่วนของสินค้าในคลังสินค้านั้นยังคงมีค่าใช้จ่ายที่สูงและยังใช้เวลามากในการดำเนินงาน การใช้ทฤษฎี Lean management เข้ามาช่วยนั้นเป็นวิธีแบบดั้งเดิมซึ่งเริ่มมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย เช่น การนำไลน์ผลิตมาตั้งให้ชิดกันมากขึ้นเพื่อลด Lead time ระหว่างขั้นตอนการผลิต หรือการลดพื้นที่การทำงานในแต่ละส่วนให้เหลือพื้นที่ว่างให้น้อยที่สุดเพื่อให้การทำงานรวดเร็วและมีความคล่องตัวมากที่สุด อย่างไรก็ตามการใช้รถลากพาเลทหรือรถแฮนด์ลิฟท์วิ่งรับส่งชิ้นส่วนเหล่านี้เพื่อป้องกันงานภายในไลน์ผลิตสินค้าหรือคลังสินค้า หรือการใช้คนลากพาเลทเพื่อลำเลียงสินค้าจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งภายในบริเวณคลังสินค้าเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาให้เกิดความคล่องตัวที่มากขึ้นได้หากมีการใช้โดรนเพื่อช่วยแบ่งเบาจำนวนงานให้น้อยลง¹³ ซึ่งแนวคิดในการใช้โดรนเข้ามาช่วยลำเลียงสินค้าจึงเป็นสิ่งที่ภาคเอกชนให้ความสนใจ โดยจุดมุ่งหมายคือการใช้โดรนเข้ามาทำหน้าที่ขนส่งสินค้าภายในไลน์ผลิตและคลังสินค้าแทนการใช้คน ซึ่งก็จะเพิ่มความรวดเร็วในการป้อนชิ้นงานเข้าไปในบริเวณต่าง ๆ ภายในคลังสินค้า อีกทั้งยังลดจำนวนคนในการทำงาน และยังคง Human error หรือความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากคนทำงานอีกด้วย นอกจากนี้ยังสามารถประหยัดพื้นที่ในคลังสินค้า เนื่องจากโดรนบินอยู่เหนือพื้นดิน ทำให้สามารถเพิ่มพื้นที่จัดเก็บหรือเพิ่มขนาดไลน์ผลิตได้อีกด้วย

2.3.2 ความสำคัญของการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทย

ในแง่เศรษฐกิจของประเทศไทยถือได้ว่าเป็นประเทศที่พึ่งพาการขนส่งภายในประเทศค่อนข้างมาก โดยการเข้ามาของบริษัทเอกชนจากต่างประเทศที่ให้บริการในการขนส่งในประเทศไทยทำให้มีการแข่งขันกันในตลาดเป็นอย่างมาก เนื่องจากแต่ละบริษัทเองก็ต้องพยายามตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นบริษัท E-Commerce รายใหญ่อย่าง Lazada และ Shopee ที่ใช้รถ

¹³ ชญาณิชชัญญ์ นกแก้ว. 'โดรนขนส่ง' สตาร์ทอัพตอบโจทย์คลังสินค้าไฮเทค, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.bangkokbiznews.com/tech/864214>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

ขนส่งสินค้าเป็นจำนวนมากต่อวัน¹⁴ จึงมีบริษัทขนส่งที่ต้องการเข้าไปทำงานให้เป็นจำนวนมากในแง่ของการขนส่งแบบ B2C หรือการขนส่งจากผู้ประกอบการไปถึงมือของลูกค้า บริษัทขนส่งในประเทศไทยเองจึงต้องมีการพยายามขนส่งให้รวดเร็วที่สุดและประหยัดต้นทุนให้ได้มากที่สุด แต่การขนส่งทางถนนเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าไปได้มากกว่านี้อีกแล้ว เนื่องจากถนนเองก็มีข้อจำกัดในแง่ของปริมาณรถยนต์ที่สามารถรองรับได้และระบบผังเมืองที่เป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขให้ดีขึ้นได้ ปัญหาที่ติดถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การศึกษาแนวทางให้การขนส่งสินค้าด้วยโดรนน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ไม่เพียงแต่การใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าในบริษัท E-commerce เท่านั้น แต่ประเทศไทยยังเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญต่อระบบอุตสาหกรรมในการผลิตเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นประเทศกำลังพัฒนา บริษัทจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนตั้งฐานการผลิตที่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในวันนี้เราคงปฏิเสธไม่ได้แล้วว่าประเทศไทยเริ่มมีคู่แข่งที่นำกล้าวเพิ่มขึ้นมา เช่น ประเทศเวียดนาม ที่มีศักยภาพในแง่ของวัตถุดิบ ความสามารถของบุคคลกรและการส่งเสริมของรัฐบาลต่อภาคอุตสาหกรรม การผลิตมากยิ่งขึ้น นักลงทุนจากต่างชาติเริ่มให้ความสนใจในการย้ายฐานผลิตจากประเทศไทยไปประเทศอื่นมากขึ้น¹⁵ ประเทศไทยจึงควรเริ่มมองหาแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมในการผลิตเพื่อเป็นทางเลือกเพื่อดึงดูดนักลงทุนจากประเทศให้กลับมาสนใจประเทศไทย ซึ่งโดรนถือว่าเป็นเทคโนโลยีที่น่าสนใจและสามารถช่วยเพิ่มศักยภาพให้แก่อุตสาหกรรมในการผลิต รวมถึงการบริหารคลังสินค้าได้อย่างชัดเจน เนื่องจากการพัฒนาการใช้โดรนก็สามารถใช้เพื่อลดระยะเวลาการขนส่งสินค้า

¹⁴ Marketing Oops. 3 กลยุทธ์ ‘ธุรกิจขนส่งพัสดุ’ รับมือสงครามราคา ปริมาณส่ง 4 ล้านชิ้นต่อวัน มูลค่า 6.6 หมื่นล้านบาท, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<https://www.marketingoops.com/reports/industry-insight/transport-and-logistics-strategy-2020/>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

¹⁵ Kasikom Research. เวียดนาม: คู่แข่ง...ในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของไทย, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<https://www.kasikomresearch.com/th/analysis/k-econ/business/Pages/5541.aspx>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

ภายในบริเวณคลังสินค้าหรือไลน์ผลิต จึงสามารถคำนวณให้เห็นถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพได้อย่างเป็นรูปธรรมนั่นเอง

หากประเทศไทยมีการพยายามส่งเสริมการพัฒนาการใช้โดรนเพื่อการขนส่งก็จะเป็นผลดีต่อภาคอุตสาหกรรมในหลาย ๆ ด้าน ช่วยลดระยะเวลาขนส่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งที่นอกเหนือจากการขนส่งบนพื้นดินภายในประเทศ หรือหากสามารถใช้โดรนเพื่อการขนส่งภายในคลังสินค้า หรือภายในโรงงานก็สามารถช่วยลดอัตราการสิ้นเปลืองได้อย่างชัดเจนนั่นเอง

บทที่ 3

มาตรการของรัฐในการกำกับดูแลการใช้โดรนในประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทยเองก็มีการออกมาตรการในการกำกับดูแลการใช้โดรนในรูปแบบต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลจะอยู่ภายใต้กระทรวงคมนาคม โดยได้มีการออกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 โดยในบทนี้จะเป็นการอธิบายถึงสถานการณ์การใช้โดรนในประเทศไทยและแนวทางมาตรการของรัฐในการกำกับดูแลการใช้โดรนในประเทศไทย

3.1 สถานการณ์การใช้โดรนในประเทศไทย

ปัจจุบันโดรนถือเป็นอุปกรณ์ที่สามารถหาซื้อได้ไม่ยากนัก หลายบริษัทนำเข้าโดรนเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อขายให้กับผู้ที่สนใจซื้อโดรนไปใช้ในการในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กฎหมายอนุญาต อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าโดรนจะหาซื้อได้ง่ายและมีผู้ครอบครองโดรนมากขึ้น แต่ผู้ใช้โดรนก็ยังคงมีความเสี่ยงต่อการทำผิดกฎหมาย เนื่องจากผู้ใช้โดรนในประเทศไทยอาจไม่ได้ศึกษากฎหมายและข้อบังคับให้ดีก่อนทำการบินโดรน โดยหลักแล้วโดรนไม่สามารถบินได้อย่างอิสระไปที่ไหนก็ได้เนื่องจากอาจจะเข้าข่ายละเมิดสิทธิของผู้อื่นและเพื่อความปลอดภัยต่อประชาชนและทรัพย์สินของผู้อื่นนั่นเอง

ในประเทศไทยมีการออกกฎหมายเป็นประกาศออกมาเมื่อปี 2558 คือประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 โดยกำหนดไว้ให้ต้องมีการขึ้นทะเบียน โดยแบ่งเป็นการขึ้นทะเบียนในสองกรณี คือการขึ้นทะเบียนโดรนกับ กสทช. โดยเป็นการระบุว่าผู้ที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดรนคือใคร ซึ่งการขึ้นทะเบียนแจ้งระบุผู้ที่เป็นเจ้าของโดรนนั้นสามารถทำได้ที่บริษัทหรือร้านที่เจ้าของโดรนได้ซื้อโดรนมา ซึ่งจะคล้ายกับการขึ้นทะเบียนระบุตัวตนเมื่อซื้อซิมการ์ด หากเจ้าของโดรนไม่สะดวกขึ้นทะเบียนที่ร้านก็สามารถขึ้นทะเบียนโดรนได้ด้วยตัวเองโดยการดาวน์โหลด

แบบฟอร์มของ กสทช. เพื่อกรอกรายละเอียดและส่งอีเมลล์กลับไป กสทช. ซึ่งการขึ้นทะเบียนโดรนกับทาง กสทช. นั้นก็เพื่อให้สามารถระบุได้ว่าเจ้าของโดรนนั้นคือใคร หากโดรนสูญหายหรือก่อเหตุการณ์ที่ขัดขัดต่อกฎหมายก็สามารถตามตัวเจ้าของโดรนได้นั่นเอง¹⁶

การขึ้นทะเบียนในส่วนที่สองคือการขึ้นทะเบียนผู้บังคับหรือปล่อยโดรนกับกรมการบินพลเรือน โดยสามารถทำการขึ้นทะเบียนเพื่อขอบินโดรนได้ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยมีระยะเวลาในการรออนุมัติประมาณ 15 วันทำการ โดยการขึ้นทะเบียนเพื่อบินโดรนนั้น เจ้าของโดรนจะต้องทำการขึ้นทะเบียนโดรนกับทาง กสทช. เสียก่อนและต้องมีการทำประกันบุคคลที่สามโดยวงเงินประกันจะต้องไม่ต่ำกว่า 1 ล้านบาท อย่างไรก็ตามเจ้าของโดรนจะต้องมีการขอใบรับรองประวัติอาชญากรรม ซึ่งหากมีประวัติการก่ออาชญากรรมมาก่อนก็จะโดนถอนใบอนุญาตทันที ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนนั่นเอง¹⁷

3.2 มาตรการในการกำกับดูแลการใช้โดรนในประเทศไทย

การบินโดรนในประเทศไทยนั้น ปัจจุบันมีการแบ่งเขตการบินโดยแบ่งเป็น การบินในกรุงเทพมหานคร โดยมีการกำหนดให้มีเขตที่ห้ามบินโดรนในกรุงเทพมหานคร โดยเขตห้ามบินจะอยู่ในรัศมี 19 กิโลเมตรซึ่งศูนย์กลางจะอยู่ที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ทั้งนี้ยังรวมไปถึงเขตของสถานที่ราชการ โรงพยาบาล ค่ายทหาร โดยจะต้องห้ามบินโดรนเข้าไปในเขตเหล่านี้เกิน 30 เมตรในแนวราบ โดยในประกาศก็ยังมีกำหนดห้ามบินในเขตชุมชนหรือในบริเวณบ้านของผู้อื่นอีกด้วย ซึ่งก็ได้ห้ามไปถึงการบินในเขตพื้นที่ของตนเองแต่ส่องกล้องเข้าไปในบ้านของผู้อื่นโดยจะถือว่าผิดกฎหมายเช่นกัน ส่วนอีกประเด็นที่สำคัญคือการห้ามบินเข้าใกล้เขตสนามบิน โดยจะต้องบินโดรนห่างจากเขตสนามบินอย่างน้อย 9

¹⁶ ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พุทธศักราช 2558.

¹⁷ Sam Ponsan. บินโดรนมีใบอนุญาตยัง? สรุปทุกเรื่องของกฎหมายโดรนที่นักบินโดรนควรรู้ไว้. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: <https://www.mangozero.com/summary-about-drone-law/>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

กิโลเมตร ส่วนการบินโดรนในจังหวัดอื่น ๆ ก็ถือว่ามีการบินค่อนข้างมากกว่าในกรุงเทพมหานครฯ โดยไม่ได้มีการกำหนดรัศมีห้ามบินในจุดกึ่งกลางของจังหวัดแต่อย่างใดแต่ก็ยังคงห้ามการบินเข้าไปในส่วนของ สนามบิน สถานที่ราชการ ชุมชนหรือบ้านผู้อื่น รวมไปถึงเขตพระราชฐาน โดยมีหลักการเหมือนกันกับใน กรุงเทพมหานครฯ ตามที่ได้กล่าวไปในเบื้องต้น โดยสถานที่ที่สามารถบินโดรนได้ในปัจจุบันคือในเขต สวนสาธารณะในต่างจังหวัด (ในกรุงเทพมหานครฯ ต้องห้ามอยู่ใกล้สถานที่ที่กำหนดห้ามบินโดรน) และ พื้นที่ที่มีการอนุญาตให้บินอย่างอิสระที่ยังไม่ได้การกำหนดให้เป็นพื้นที่ต้องห้ามในการบินโดรน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันก็ได้มีการอนุญาตให้บินโดรนเป็นพิเศษในเขตหวงห้าม โดยผู้ที่ต้องการบินโดรนในเขตหวงห้าม จะต้องมีการขออนุญาตเป็นพิเศษ โดยสามารถยื่นเรื่องได้ที่กรมการบินพลเรือนหรือยื่นเรื่องต่อผู้ที่ดูแล สถานที่ราชการโดยตรงนั่นเอง

นอกเหนือจากการจำแนกเขตในการบินโดรน ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การ ขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 ก็ได้มีการกำหนดเงื่อนไขในการบินโดรน เพราะโดรนยุคใหม่นั้นสามารถบิน ได้นานและไกลขึ้น แต่เมื่อพิจารณาจากความปลอดภัยในการบินโดรนให้เหมาะสมจึงได้มีการประกาศให้ สามารถบินโดรนได้ในช่วงที่มีแสงพระอาทิตย์เท่านั้น ยกเว้นในกรณีที่มีการขออนุญาตเอาไว้แล้วให้เป็น อย่างอื่นเป็นกรณีพิเศษเท่านั้น โดยจะต้องบินโดรนเฉพาะในระยะที่สายตามองเห็น ซึ่งก็หมายความว่า แม้ว่าตัวโดรนเองจะมีความสามารถในการบินไปได้ไกลกว่าระยะสายตาดูโดยมองผ่านกล้องที่ติดตัวโดรนไป ได้แต่กฎหมายก็อนุญาตให้บินโดรนได้แค่เฉพาะในระยะที่สายตาของผู้บังคับโดรนมองเห็นเท่านั้น โดย ห้ามบินสูงกว่า 90 เมตร และสิ่งสำคัญที่สุดคือห้ามนำโดรนขึ้นบินเพื่อกระทำการละเมิดสิทธิของผู้อื่นโดย เด็ดขาด¹⁸

¹⁸ Sam Ponsan. บินโดรนมีใบอนุญาตยัง? สรุปทุกเรื่องของกฎหมายโดรนที่นักบินโดรนควรรู้ไว้, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: <https://www.mangozero.com/summary-about-drone-law/>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

3.2.1 หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไข

การขออนุญาตใช้โดรนนั้นมีอยู่สามส่วนด้วยกันซึ่งจะต้องผ่านการพิจารณาแล้วทั้งหมดก่อนทำการบินโดรนประกอบด้วย การซื้อประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม การลงทะเบียนโดรนกับ กสทช. และการลงทะเบียนกับกรมการบินพลเรือนหรือ CAAT

การซื้อประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามมีความจำเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองอุบัติเหตุต่างๆ เช่น การเสียชีวิต ความเสียหายของทรัพย์สิน หรือค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัยต่อผู้อื่นซึ่งก็คือบุคคลที่สามที่ไม่ได้มีส่วนรู้เห็นเกี่ยวกับการบินโดรน โดยจะต้องมีวงเงินคุ้มครองไม่ต่ำกว่า 1,000,000 บาท โดยส่วนใหญ่ในประกันภัยบุคคลที่สามจะมีการกำหนดความคุ้มครองเอาไว้ เช่น ความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรือการบาดเจ็บจากบุคคลภายนอก ความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอก การประกันภัยผู้บังคับโดรนและอุบัติเหตุจากปัจจัยภายนอก ซึ่งก็สามารถหาซื้อได้ที่บริษัทประกันภัยชั้นนำได้ทั่วไป โดยส่วนมากก็จะมีกำหนดวิธีการสมัครประกันภัยเอาไว้ โดยจะต้องเตรียมเอกสารในการสมัครที่สำคัญ เช่น บัตรประชาชนของผู้บังคับโดรน หลักฐานการชำระเงินในการซื้อโดรน การแจ้งที่อยู่จัดส่งกรมธรรม์ และรูปถ่ายโดรนโดยในรูปถ่ายจะต้องถ่ายให้เห็น Serial number อีกด้วย

การลงทะเบียนโดรนกับ กสทช. นั้นคือการลงทะเบียนเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของโดรนของผู้บังคับโดรนโดยสามารถทำได้ด้วยตนเอง หรือทำการลงทะเบียนที่ร้านค้าที่ได้ทำการซื้อโดรนมาคล้ายกับการลงทะเบียนซิมการ์ด โดยเอกสารที่ต้องแสดงจะประกอบไปด้วย รูปถ่ายโดรนที่เห็น Serial number บนตัวโดรน รูปถ่ายหมายเลขรีโมทหรือเครื่องส่งสัญญาณในการบังคับโดรน สำเนาหนังสือเดินทางตราประทับและบัตรขาออกประเทศ ใบเสร็จรับเงิน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาใบเสร็จในการซื้อโดรน รวมถึงกรอกแบบฟอร์ม คท. 30 และ คท. 32 ซึ่งสามารถทำการดาวน์โหลดผ่านเว็บไซต์และส่งอีเมลไปที่ กสทช. ได้ด้วยตนเอง โดยเจ้าหน้าที่ของ กสทช. จะทำการตรวจสอบและยืนยันการรับรองโดยการส่งใบรับรองมาให้โดยไม่ต้องทำการนัดหมายก่อนแต่อย่างใด

ในส่วนสุดท้ายคือการลงทะเบียนกับทางการบินพลเรือน หรือ CAAT ในส่วนนี้ หากโดรนที่ต้องการทำการลงทะเบียนเป็นขนาดเล็กมีน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม และไม่ได้มีการติดกล้องบันทึกภาพก็ไม่จำเป็นต้องทำการลงทะเบียนกับ CAAT นอกเหนือจากนั้นต้องทำการลงทะเบียนทั้งหมด โดยจะใช้เวลาในการพิจารณาประมาณ 15 วัน โดยเอกสารที่ต้องแสดงคือสำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประชาชนหรือหนังสือเดินทาง รูปถ่ายโดรนที่เห็น Serial number บนตัวโดรน รูปถ่ายหมายเลขรีโมทหรือเครื่องส่งสัญญาณในการบังคับโดรน หลักฐานการประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามและหนังสือรับรองตนเอง¹⁹

3.2.2 โดรนกับการเดินอากาศของกฎหมายไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้ใช้อำนาจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 โดยได้มีการใช้อำนาจอนุญาตและกำหนดเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีคนขับ หรือ Unmanned Aerial Vehicle (UAV) ซึ่งก็คือโดรนในปัจจุบัน โดยได้มีการออกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 โดยประกาศนี้ก็มีผลในการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งก็ได้มีการกำหนดให้สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านความปลอดภัยนั่นเอง ซึ่งประกาศนี้มีผลกับโดรนเพียงอย่างเดียวซึ่งเป็นอากาศยานที่บังคับจากภายนอกโดยจะไม่รวมถึงเครื่องบินขนาดเล็กแต่อย่างใดเนื่องจากการบังคับจากภายในเครื่องบิน โดยมีการจำแนกหลักเกณฑ์ในการกำหนดแนวทางออกโดยพิจารณาจากขนาดของโดรนและวัตถุประสงค์ในการบินโดรนเป็นสำคัญซึ่งมีอยู่ 2 ประเภทด้วยกัน

ประเภทที่ 1 คือการใช้เพื่องานอดิเรก เพื่อการกีฬา และเพื่อการบันเทิง โดยกำหนดให้โดรนที่มีน้ำหนักเกิน 2 กิโลกรัมแต่ไม่เกิน 25 กิโลกรัม ต้องมีการขออนุญาตต่อกรมการบินพลเรือน โดยผู้ที่จะ

¹⁹ Anthika Khokkrachai. [ข้อบังคับและกฎหมายการลงทะเบียนโดรนประเทศไทย](https://www.poladrone.co.th/blog/thailand-drone-regulations.html), [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: <https://www.poladrone.co.th/blog/thailand-drone-regulations.html>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

บังคับโดรนลักษณะนี้ได้ต้องมีอายุ 20 ปีขึ้นไปเท่านั้นและต้องไม่มีประวัติอาชญากรรมหรือไม่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคง อีกทั้งต้องไม่เคยต้องโทษจำคุกจากความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือศุลกากร แต่หากเป็นโดรนที่มีขนาดเล็กลงมาโดยมีน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัมก็ไม่จำเป็นต้องยื่นขออนุญาต โดยผู้บังคับโดรนต้องมีอายุมากกว่า 18 ปีขึ้นไปเท่านั้น แต่ยังคงต้องมีผู้แทนโดยชอบธรรมในการกำกับดูแลผู้ควบคุมโดรน

ประเภทที่ 2 คือใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น การวิจัยและพัฒนาอากาศยาน การใช้ในการรายงานข่าวหรือในรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์ รวมไปถึงเพื่อการอื่นๆ โดยต้องมีการยื่นขออนุญาตที่กรมการบินพลเรือนโดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในการอนุมัติ ซึ่งโดรนจะต้องมีขนาดไม่เกิน 25 กิโลกรัมเท่านั้นและใบอนุญาตมีอายุ 2 ปี แต่ถ้าโดรนมีขนาดใหญ่โดยมีน้ำหนักมากกว่า 25 กิโลกรัมก็จะต้องมีการขออนุญาตเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมโดยจะมีการพิจารณาเป็นกรณีไป

การบินโดรนนั้นนอกจากจะมีการกำหนดแนวทางของประเภทตามวัตถุประสงค์และขนาดของโดรนแล้ว ก็ยังมีการกำหนดเงื่อนไขในการใช้งานโดรนอีกด้วย โดยก่อนการบินโดรนทุกครั้ง เจ้าของโดรนจะต้องมีการตรวจสอบสภาพของโดรนว่าพร้อมบินหรือไม่ โดยเป็นการตรวจสอบสภาพโดยรวมและระบบบังคับ ซึ่งการบินโดรนเข้าไปในแต่ละพื้นที่ทุกครั้งจะต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่ที่จะบินเข้าไป ผู้บังคับโดรนต้องศึกษาเส้นทางการบินให้ดี และต้องมีการทำแผนสำหรับกรณีฉุกเฉินหากเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันอีกด้วย ซึ่งอาจรวมไปถึงแผนในการรักษาพยาบาลและแผนการลงจอดโดรนในกรณีที่เสียการควบคุม ซึ่งการบินโดรนตามข้อกำหนดของประกาศกระทรวงก็ได้มีการกำหนดขอบเขตในการบินโดรน อีกทั้งยังห้ามบินโดรนเข้าไปรบกวนเขตหวงห้ามหรือบินโดรนเข้าไปในเขตพื้นที่ของบุคคลอื่นหรือ

ส่งกล้องเข้าไปในเขตพื้นที่อื่นอีกด้วย ซึ่งโดรนที่มีน้ำหนักมากกว่า 2 กิโลกรัมขึ้นไปจากต้องมีการรายงานการบำรุงรักษาโดรนและจะต้องมีอุปกรณ์ดับเพลิงติดไปกับตัวโดรนทุกครั้งในการทำการบิน²⁰

---

²⁰ Matichon. โดรน (Drone) ใช้อย่างไรไม่ผิดกฎหมาย, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:https://www.matichon.co.th/publicize/news_478042, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

บทที่ 4

มาตรการของรัฐในการควบคุมและส่งเสริมการใช้โดรนในต่างประเทศ

เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปมีการศึกษาการใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อการทหาร เพื่อการศึกษา หรือในทางพาณิชย์ โดยมีการบัญญัติกฎหมายที่สำคัญในการใช้งานอากาศยานไร้คนขับเป็นการเฉพาะซึ่งประเทศไทยสามารถนำหลักการของกฎหมายต่าง ๆ ที่สำคัญมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยได้ โดยในประเทศที่ได้ทำการศึกษานั้นได้มีการให้นิยามอากาศยานไร้คนขับ การแบ่งประเภทของอากาศยานไร้คนขับที่แตกต่างกัน การจดทะเบียนอากาศยานไร้คนขับ เอกสารหรือใบสำคัญสมควรเดินอากาศ การควบคุมและติดตามการปฏิบัติการบิน รวมถึงแนวทางในการลดอุบัติเหตุและการสอบสวนอุบัติเหตุของอากาศยานไร้คนขับ โดยแนวทางของการกำกับดูแลการใช้อากาศยานไร้คนขับของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมการใช้อากาศยานไร้คนขับให้มีความเหมาะสมและลดอัตราการเกิดความเสียหายหรือละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการสร้างมาตรการเพื่อลดอุบัติเหตุอีกด้วย ประเด็นที่สำคัญคือการใช้งานอากาศยานไร้คนขับในเชิงพาณิชย์ โดยในปี 2013 ประเทศอังกฤษได้มีการศึกษารวมถึงทดลองใช้งานอากาศยานไร้คนขับเพื่อส่งพิซซ่าให้แก่ลูกค้าเพื่อลดระยะเวลาในการขนส่ง²¹ รวมถึงประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้มีการนำอากาศยานไร้คนขับมาศึกษาและทดลองการบินส่งสินค้าในกลุ่มบริษัท E-Commerce โดยเป็นการส่งสินค้าที่มีการสั่งซื้อผ่านทางระบบออนไลน์ไปยังหน้าบ้านของลูกค้า²²

---

²¹ Nidhi Subbaraman. Domino's 'DomiCopter' drone can deliver two large pepperonis, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://www.nbcnews.com/technology/dominos-domicopter-drone-can-deliver-two-largepepperonis-6c10182466>, เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2564

²² Arty Siriluck. Amazon ลูกค้าส่งสินค้าด้วย “โดรน Prime Air” หลังได้รับอนุญาตจากรัฐบาลสหรัฐฯ, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://positioningmag.com/1294983>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

4.1 สถานการณ์การใช้โดรนในสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกาเริ่มมีบริษัทเอกชนชั้นนำหลายแห่งเริ่มมีการทดลองใช้โดรนเพื่อส่งเสริมการทำธุรกิจบ้างแล้ว เช่น บริษัท UPS ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการขนส่งได้มีการร่วมมือกับบริษัท CVS ซึ่งเป็นร้านขายยาในสหรัฐอเมริกา เพื่อทำการทดลองนำโดรนมาบินเพื่อส่งยาในบริเวณพื้นที่ชุมชนของผู้สูงอายุที่เกษียณแล้วในรัฐฟลอริดาในช่วงปี 2020 ทั้งนี้ก็เพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์การระบาดของเชื้อโรค COVID-19 โดยเป็นการส่งยาตามใบสั่งของแพทย์ในช่วงการเว้นระยะทางสังคม หรือ Social Distancing โดยผู้ป่วยไม่จำเป็นต้องเดินทางไปรับยาด้วยตัวเองแต่ใช้โดรนในการขนส่งยาไปให้แก่ผู้ป่วยแทน โดยโดรนที่ใช้คือรุ่น M2 ของบริษัท Matternet โดยมีการทดลองส่งยาไปให้แก่ผู้ป่วยไม่ต่ำกว่า 135,000 ราย ซึ่งการขนส่งยาของ CVS นั้นไม่ใช่การใช้โดรนขนส่งไปถึงหน้าบ้านผู้ป่วยแบบ Door-to-Door แต่เป็นการใช้โดรนขนส่งจากคลังยาไปยังจุดกระจายสินค้าแทนเพื่อเป็นลดระยะเวลา (Lead-time) จากนั้นจึงใช้รถบรรทุกนำยาไปส่งยังหน้าบ้านของผู้ป่วย ซึ่งการใช้โดรนเข้ามาช่วยลดระยะเวลาการขนส่งนี้ก็ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการขนส่งยาของ CVS เป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะช่วยลดระยะเวลาการขนส่งแล้ว ก็ยังช่วยในเรื่องของระบบการคัดแยกสินค้าเนื่องจากไม่ต้องนำยาหลายประเภทเป็นจำนวนมากใส่รถบรรทุกคันใหญ่มาแล้วจึงค่อยมาคัดแยกที่ปลายทาง โดยการใช้โดรนบินมาส่งยาแต่ละครั้งก็เป็นการแยกประเภทของยาและเขตของการจัดส่งก่อนจะมาถึงคลังคัดแยกสินค้า ทำให้การจัดส่งรวดเร็วขึ้นและยังลดความผิดพลาดอีกด้วย²³

ไม่เพียงแต่การใช้โดรนในทางอุตสาหกรรมเกี่ยวกับยาเท่านั้น ห้างสรรพสินค้าชั้นนำในประเทศสหรัฐอเมริกาอย่าง Walmart ก็มีการทดลองใช้โดรนเพื่อส่งสินค้าอุปโภคบริโภคจากห้างสรรพสินค้าไปถึงมือของลูกค้าที่หน้าบ้าน โดยโครงการใช้โดรนเพื่อส่งสินค้าจากห้างสรรพสินค้า Walmart นี้ได้มีการทดลองขึ้นที่เมือง Fayetteville ในรัฐ North Carolina ซึ่งโมเดลของโดรนที่ใช้คือรุ่น Flytrex โดยจะเน้น

²³ ปณชัย อารีเพิ่มพร. UPS และ CVS นำร่องให้บริการบินโดรนส่งยาตามใบสั่งแพทย์ในฟลอริดา ช่วงโควิด-19 ระบาด. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: <https://thestandard.co/ups-and-cvs-drone-service-deliver-medicine-in-florida/>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

ไปที่การขนส่งของสดและสินค้าบางประเภทก่อนในเบื้องต้น โดยสาเหตุของการทดลองใช้โดรนเพื่อการขนส่งของ Walmart ในครั้งนี้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากเพราะทำได้จริงและเหมาะกับสถานการณ์โรคระบาดอย่าง COVID-19 เพราะลูกค้าไม่จำเป็นต้องเข้ามาที่ห้างสรรพสินค้าเพื่อเลือกซื้อสินค้าเองเนื่องจากการสวมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค อีกทั้งการใช้มนุษย์เป็นผู้ส่งสินค้าก็ยังไม่ตอบโจทย์มาตรการของทางรัฐในการเว้นระยะห่างทางสังคมอีกด้วย เนื่องจากโดรนไม่ต้องใช้มนุษย์ในการขึ้นไปจับจึงถือว่าการระบาดของโรค COVID-19 เป็นการผลักดันทำให้การทดลองใช้โดรนเพื่อขนส่งสินค้าจากห้างสรรพสินค้ามีความเป็นไปได้มากขึ้น²⁴

หากจะพูดถึงการใช้โดรนในประเทศสหรัฐอเมริกา บริษัทยักษ์ใหญ่ด้าน E-Commerce อย่าง Amazon ก็ถือเป็นหนึ่งในบริษัทแรกที่มีการทดลองใช้โดรนเพื่อการขนส่ง โดยเมื่อปี 2020 ที่ผ่านมา Amazon ได้รับใบอนุญาตอย่างเป็นทางการจากสำนักงานบริหารการบินแห่งชาติสหรัฐอเมริกา หรือ FAA เป็นที่เรียบร้อยแล้ว หลังจากที่ UPS และ Wing ได้รับใบอนุญาตมาก่อนหน้านี้ โดยบริการโดรนที่ Amazon ใช้ส่งสินค้าจะเรียกว่า Prime Air ซึ่งเป็นบริการที่จะส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าในกลุ่มพิเศษให้สินค้าถึงมือลูกค้าได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยการใช้โดรนส่งสินค้าของ Amazon ได้มีการเริ่มทดลองมาตั้งแต่ปี 2013 มีการตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะส่งของจากคลังสินค้าให้ถึงมือลูกค้าภายในระยะเวลา 30 นาที โดยสามารถบรรทุกน้ำหนักสินค้าขนาดเล็กได้มากที่สุด 5 ปอนด์ และบินได้ไกล 15 ไมล์²⁵

²⁴ Pattarat. ซูเปอร์ฯ ลอยฟ้า! Walmart ทดลองใช้ “โดรน” ส่งสินค้าจากห้างฯ ตรงถึงหน้าบ้าน, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://positioningmag.com/1296504>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

²⁵ Arty Siriluck. Amazon ลุยบริการส่งสินค้าด้วย “โดรน Prime Air” หลังได้รับอนุญาตจากรัฐบาลสหรัฐฯ, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://positioningmag.com/1294983>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

4.2 มาตรการทางกฎหมายต่อการใช้งานโดรนในสหรัฐอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกา มีการออกกำหนดกฎเกณฑ์ในการใช้โดรนเอาไว้โดยสำนักงานบริหารการบินแห่งชาติสหรัฐอเมริกา หรือ FAA ซึ่งก็มีการกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนโดรนเอาไว้ในข้อ 14 CFR Part 47 โดยการใช้อากาศยานไร้คนขับหรือ Unmanned Aircraft (UA) ที่มีน้ำหนักไม่เกิน 55 ปอนด์ ให้มีการขึ้นทะเบียนออนไลน์ผ่านการกรอกรายละเอียดโดยผู้ที่ต้องการขึ้นทะเบียนสามารถดาวน์โหลดได้ในเว็บไซต์ของ FAA แต่หากโดรนมีขนาดมากกว่า 55 ปอนด์จะต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของ TRUST (The Recreational Unmanned Aircraft Systems Safety Test) โดยหากต้องการจะบินโดรนได้อย่างถูกกฎหมายในสหรัฐอเมริกาเพื่องานอดิเรกนั้นจะต้องมีการลงทะเบียนโดรนหากตัวโดรนมีน้ำหนักเกินตามที่กำหนดไว้ที่ 55 ปอนด์และมีการติดระบบติดตามเอาไว้ ผู้บังคับโดรนจะต้องทำแบบทดสอบการใช้โดรน โดยต้องผ่านการอบรมและจะต้องพกใบรับรองในการผ่านหลักสูตรเอาไว้ตลอดอีกด้วย โดยโดรนจะต้องบินอยู่ภายในระยะสายตาและห้ามบินสูงเกิน 400 ฟุต ซึ่งจะมีการกำหนดเขตห้ามบินที่ห้ามบินโดรนเข้าไป เช่น บริเวณใกล้สนามบิน หากต้องการบินโดรนเข้าไปในเขตหวงห้ามก็จำเป็นที่จะต้องมีการขออนุญาตจากสำนักงานบริหารการบินแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกาโดยจะมีการพิจารณาเป็นกรณีไป ในแง่ของความปลอดภัยของชุมชนก็มีการบังคับให้มีการปฏิบัติตามแนวทางด้านความปลอดภัยที่สำนักงานบริหารการบินแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดเอาไว้ อีกทั้งยังห้ามบินเหนือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือถ่ายรูปเข้าไปในเขตของผู้อื่น โดยในบางรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาเองก็ได้มีการกำหนดห้ามบินโดรนเหนือสนามกีฬา สวนสาธารณะ และอุทยานแห่งชาติอีกด้วย แต่ในส่วนของการบินในช่วงเวลากลางคืนเพื่องานอดิเรกทาง FAA ก็เปิดช่องเอาไว้ว่าให้บินได้ราบใดที่ไม่ใช่การบินในเชิงพาณิชย์ซึ่งจะต่างจากของประเทศไทยซึ่งไม่ให้บินในช่วงเวลาที่พระอาทิตย์ตกดิน²⁶

²⁶ Federal Aviation Administration. *Aircraft Registration Unmanned Aircraft (UA)*, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: https://www.faa.gov/licenses_certificates/aircraft_certification/aircraft_registry/UA/, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน

ในการลงทะเบียนโดรนนั้นตามที่ FAA ได้ระบุเอาไว้ใน 14 CFR Part 47 sUA and UA Registration Information โดยกำหนดให้ผู้ที่ลงทะเบียนโดรนได้นั้นจะต้องเป็นโดรนที่อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น โดยจะต้องถือครองโดยประชาชนของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือหากเป็นบุคคลสัญชาติอื่นก็จะต้องเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาแบบถาวรเท่านั้น โดยการลงทะเบียนโดรนสามารถทำได้ทั้งโดรนที่ซื้อใหม่หรือเป็นการลงทะเบียนใหม่สำหรับโดรนที่ซื้อต่อมาก็ได้เช่นกัน การลงทะเบียนโดรนที่ซื้อใหม่จะต้องมีการกรอกแบบฟอร์ม AC Form 8050-1 ผ่านระบบออนไลน์ของ FAA หรือยื่นต่อ FAA ได้โดยตรงที่ศูนย์ทำการ โดยจะต้องผ่านขั้นตอนของ LLC (Limited Liability Corporation) ซึ่งผู้ที่ต้องการขึ้นทะเบียนโดรนต้องทำการยื่นเอกสารเกี่ยวกับบริษัทหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องของผู้ที่ต้องการขึ้นทะเบียนโดรนรวมถึงการบริหารงานขององค์กรและจะต้องแสดงหลักฐานการปฏิบัติตาม U.S. Citizen for Aircraft Registration อีกด้วย อีกทั้งยังต้องมีการยื่นแบบฟอร์ม Form AFS-750-94 โดยระบุ ชื่อ นามสกุล ลายเซ็น หรือตราประทับ รวมถึงที่อยู่ของผู้ที่ต้องการขึ้นทะเบียนโดรน ในส่วนของเอกสารอื่น ๆ จะต้องยื่นฟอร์ม Form 8050-2 โดยต้องมีเอกสารที่ได้ชำระเงินค่าโดรนหรือเอกสารการโอนความเป็นเจ้าของโดรนหากไม่ได้เป็นการซื้อโดยควรมีการยื่นหลักฐานใบเสร็จหรือใบแสดงราคาแนบไปด้วย²⁷

4.3 สถานการณ์การใช้โดรนในสหภาพยุโรป

ในสหภาพยุโรปได้มีการวางแนวทางของกฎหมายเพื่อใช้โดรนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตีกรอบให้เกิดการใช้โดรนให้มีประโยชน์สูงสุด โดยเริ่มต้นเมื่อช่วงปี 2558 โดย European Commission โดยประกาศเป็น Aviation Strategy for Europe โดยเล็งเห็นว่า โดรนจะเข้ามามีบทบาทอย่างมากในอนาคต ไม่เพียงแต่เฉพาะผู้ใช้งานเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงผู้ผลิตอีกด้วย แต่จากการที่สหภาพยุโรปไม่เคยมีกฎหมายที่

²⁷ Federal Aviation Administration. *Aircraft Registration Unmanned Aircraft (UA)*, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:https://www.faa.gov/licenses_certificates/aircraft_certification/aircraft_registry/UA/, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

เข้ามาจำกัดขอบเขตการใช้งานซึ่งรวมไปถึงการคำนึงด้านความปลอดภัยของการใช้โดรนในประเภทต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ที่ต่างกันออกไปจึงทำให้สหภาพยุโรปจำเป็นต้องออกกฎหมายออกมาเพื่อกำหนดขอบเขตการใช้งานโดรนให้เร็วที่สุด โดยกฎหมายที่ออกมานั้นไม่เพียงแต่กำหนดด้านการใช้งานโดรนเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงการกำหนดมาตรฐานของโดรนและกฎเกณฑ์การเข้าสู่ตลาดเพื่อให้ความชัดเจนแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับโดรนทั้งหมดอีกด้วย ซึ่งก็ไม่มีสิ่งที่จะคำนึงถึงความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของประชาชนและอากาศยานอื่น ๆ โดยสหภาพยุโรปก็ได้มีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโดรนในปี 2561 จึงได้ออก Regulation (EU) 2018/1139 หรือที่เรียกว่า Aviation Safety Regulation ซึ่งเป็นกฎหมายแรกที่มีการบัญญัติเกี่ยวกับโดรนเอาไว้อย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับโดรนที่แบ่งตามน้ำหนักของโดรนและยังได้ให้อำนาจกรรมาธิการยุโรปในการออกกฎหมายอื่น ๆ รองลงมาเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์โลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาซึ่งก็ทำให้มีกฎหมายเกี่ยวโดรนที่เพิ่มขึ้นมาจากการให้อำนาจนี้ประกอบด้วย Delegated Regulation (EU) 2019/945 และ Implementing Regulation (EU) 2019/947 เป็นต้น²⁸

Delegated Regulation (EU) 2019/945 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 ซึ่งจะว่าด้วยมาตรฐานและข้อกำหนดในทางเทคนิคของโดรน โดยจะมีการกำหนดไปถึงลักษณะในเชิงวิศวกรรมต่าง ๆ ของโดรนให้มีมาตรฐานที่ยอมรับได้ในการเอาโดรนไปใช้งานในแต่ละประเภท เช่น กลไกการระบุอัตลักษณ์ของโดรนจากระยะไกลหรือระบบแจ้งเตือนเมื่อโดรนเข้าไปในเขตห้ามบิน เป็นต้น ซึ่งกฎหมายฉบับนี้จะถือว่าเกี่ยวข้องกับขั้นตอนในการผลิตโดรนทั้งหมด ตั้งแต่โรงงานผลิตชิ้นส่วนและประกอบโดรน ผู้นำเข้า Freight Forwarder ซึ่งจะเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมถึงมาตรฐานการจัดจำหน่ายโดรนและการตรวจสอบสินค้า กล่าวคือ Delegated Regulation (EU)

²⁸ สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์. EU มีแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโดรนอย่างไร , [ออนไลน์].แหล่งที่มา:http://brussels.customs.go.th/data_files/87c7f852396165f0c21316c46384cf0d.pdf, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

2019/945 เป็นการดูแลเกี่ยวกับด้านวิศวกรรมของโดรนทั้งหมดซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเภท จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานทางเทคนิคขึ้นมาตนเอง

Implementing Regulation (EU) 2019/947 มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติในวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ซึ่งจะเป็นการออกกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโดรนแต่ละประเภทโดยจะหมายรวมไปถึงการกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ที่ต้องการใช้โดรนและขั้นตอนในการลงทะเบียนโดรน โดย Implementing Regulation (EU) 2019/947 ได้กำหนดให้มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการใช้โดรนขึ้น อีกทั้งยังให้อำนาจแก่ประเทศสมาชิกในการกำหนดเขตหวงห้ามที่ไม่ให้โดรนเข้าบิน รวมไปถึงเขตที่อนุโลมให้มีการบินโดรนเข้าไปได้ในบางกรณีอีกด้วย กล่าวคือ Implementing Regulation (EU) 2019/947 เป็นการควบคุมการบินโดรนในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งจะมีข้อแม้ในทางกฎหมายแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ เช่น การบินในลักษณะใดจำเป็นจะต้องมีการขึ้นทะเบียนรูปแบบใด ต้องมีการขออนุญาตหรือต้องมีใบอนุญาตเพื่อทำการบินในลักษณะนั้นหรือไม่ เป็นต้น²⁹

4.4 มาตรการทางกฎหมายต่อการใช้งานโดรนในสหภาพยุโรป

ตามกฎหมายที่ออกมา คือ Implementing Regulation (EU) 2019/947 ได้มีการแบ่งประเภทของการใช้งานโดรนเอาไว้ 3 ประเภท โดยจำแนกออกตามความเสี่ยงซึ่งก็คือประเภททั่วไป ประเภทเฉพาะ และประเภทที่ต้องได้รับการรับรอง

ประเภททั่วไป จัดอยู่ในประเภทที่มีความเสี่ยงค่อนข้างต่ำและไม่จำเป็นต้องได้รับการอนุญาตล่วงหน้า ซึ่งต้องเป็นโดรนที่ใช้ส่วนบุคคลโดยสามารถจำแนกออกมาได้ 5 ประเภท คือ ประเภท C0 ใช้กระแสไฟฟ้าตรงไม่เกิน 24 โวลต์ มีน้ำหนักไม่เกิน 250 กรัม บินได้สูงสุดไม่เกิน 120 เมตร และบินเร็วสูงสุดในแนวระนาบได้ไม่เกิน 19 เมตร/วินาที ประเภท C1 มีน้ำหนักไม่เกิน 900 กรัม บินเร็วสูงสุดในแนว

²⁹ สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์. EU มีแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโดรนอย่างไร , [ออนไลน์].แหล่งที่มา:http://brussels.customs.go.th/data_files/87c7f852396165f0c21316c46384cf0d.pdf, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

ระนาบไม่เกิน 19 เมตร/วินาที บินได้สูงสุดไม่เกิน 120 เมตร แต่ที่สำคัญคือต้องมีแรงตกไม่เกิน 80 จูล เมื่อตกอย่างอิสระหรือหากเกิดอุบัติเหตุและเสียการควบคุม และต้องมีระบบแจ้งเตือนทางภูมิศาสตร์ พร้อมการติดตั้งไฟให้มองเห็นได้ในช่วงพระอาทิตย์ตกดินแต่ยังคงแรงไฟฟ้าอยู่ที่ 24 โวลต์เท่ากับ C0 ประเภท C2 จะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นมาที่ไม่เกิน 4 กิโลกรัมและมีกำลังไฟฟ้าไม่เกิน 48 โวลต์ บินสูงสุดไม่เกิน 120 เมตร มีระบบแจ้งเตือนภูมิศาสตร์และติดตั้งไฟเหมือน C1 ทั้งหมด ประเภท C3 จะมีน้ำหนักสูงสุดไม่เกิน 250 กิโลกรัม ลำตัวโดรนมีความยาวห้ามเกิน 3 เมตร กำลังไฟฟ้า 48 โวลต์ บินสูงสุดได้ไม่เกิน 120 เมตร และประเภท C4 ซึ่งจะเรียกว่าอากาศยานจำลอง มีน้ำหนักไม่เกิน 25 กิโลกรัมและไม่มียระบบบังคับอัตโนมัติใช้ได้เพียงระบบที่ช่วยในเรื่องของการทรงตัวของโดรนเท่านั้น ห้ามใช้ระบบที่มีผลในการบังคับเส้นทางการบินของโดรน โดยโดรนที่จัดอยู่ในประเภททั่วไปจะต้องไม่บินเหนือฝูงชนและต้องอยู่ในสายตาของผู้ควบคุมโดรนตลอดเวลา ห้ามพันระยะสายตาเด็ดขาดและห้ามบรรทุกวัตถุอันตรายทุกชนิด อีกทั้งยังห้ามปล่อยสิ่งของลงมาจากตัวโดรน²⁹

ประเภทเฉพาะ คือการบังคับโดรนที่ไม่เข้าประเภททั่วไป โดยตัวโดรนอาจมีลักษณะบางอย่าง ก็จะต้องถูกจัดให้อยู่ในประเภทเฉพาะทันที เมื่อโดรนถูกจัดอยู่ในประเภทเฉพาะจึงจำเป็นต้องมีการขออนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุญาตเสียก่อน ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องเข้าสู่กระบวนการของการประเมินความเสี่ยง รวมไปถึงการวิเคราะห์ลักษณะของการบินและการชี้แจงขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยของการบินทั้งบนพื้นและบนอากาศอีกด้วย โดยเป็นการกล่าวรวมไปถึงการระบุความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินและบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการบิน ซึ่งจะต้องมีการกำหนดแนวทางในการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอีกด้วย ซึ่งโดรนประเภทเฉพาะนั้นจะได้รับอนุญาตให้ทำการบินเฉพาะพื้นที่ที่

²⁹ สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์. EU มีแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโดรนอย่างไร , [ออนไลน์].แหล่งที่มา:http://brussels.customs.go.th/data_files/87c7f852396165f0c21316c46384cf0d.pdf, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

ได้รับอนุญาตเท่านั้น โดยจะระบุอยู่ในเงื่อนไขในการได้รับอนุญาตซึ่งจะมีการระบุถึงมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในการบินโดรนเพื่อวัตถุประสงค์ตามที่ได้ออกอนุญาตอีกด้วย

ประเภทที่ต้องได้รับการรับรอง คือโดรนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีขนาดใหญ่กว่า 3 เมตรและต้องบินเหนือชุมชนหรือใช้ขนส่งสินค้าหรือขนส่งวัตถุอันตรายที่มีความเสี่ยงสูงและจำเป็นต้องมีแนวทางในการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อบุคคลและทรัพย์สินอย่างเข้มข้น กล่าวคือโดรนประเภทที่ต้องได้รับการรับรองนี้จะต้องเป็นโดรนที่ใช้ขนส่งบุคคลหรือวัตถุอันตรายหรือต้องบินอยู่เหนือฝูงชนเนื่องจากมีความเสี่ยงอย่างมากทั้งต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโดรนเองหรือบุคคลที่สามที่ไม่ได้เกี่ยวข้อง ซึ่งหากโดรนถูกจัดอยู่ในประเภทที่ต้องได้รับการรับรอง ผู้บังคับโดรนจะต้องได้รับการอนุญาตจากผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้อง โดยจะออกเป็นใบอนุญาตผู้บังคับโดรนรวมถึงใบรับรองของผู้ที่ใช้หรือประสงค์จะใช้ประโยชน์จากโดรนด้วย เนื่องจากมีความเสี่ยงเป็นอันตรายสูงมากนั่นเอง²⁹

---

²⁹ สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์. EU มีแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโดรนอย่างไร, [ออนไลน์].แหล่งที่มา:http://brussels.customs.go.th/data_files/87c7f852396165f0c21316c46384cf0d.pdf, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

บทที่ 5

บทวิเคราะห์แนวทางการกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อการขนส่งเพื่อพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ในประเทศไทย

จากการศึกษาแนวทางการกำกับดูแลการใช้โดรนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศพบว่า การกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อการขนส่งยังคงมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีโดรนที่ยังคงถือว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีการใช้งานมาไม่นานนักและยังคงอยู่ในระหว่างการปรับปรุงและทดลองใช้งานทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ จุดประสงค์ของการใช้งานโดรนที่แตกต่างกันส่งผลให้การปฏิบัติงานของโดรนที่ไม่เหมือนกันและมีความเสี่ยงต่อผลกระทบต่อประชาชนต่างกัน ดังนั้นหากจะศึกษาถึงปัญหาในการกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงแนวคิดในการกำกับดูแลของภาครัฐในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมไปถึงแนวทางการกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อการขนส่งของภาครัฐในปัจจุบันซึ่งจะสะท้อนประเด็นในการนำเสนอแนวทางในการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในอนาคต

5.1 เปรียบเทียบการกำกับดูแลการใช้โดรนระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ

จากการสำรวจข้อมูลการใช้งานโดรนและการออกข้อบังคับในประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปพบว่า ได้มีการให้นำหนักไปในประเด็นเรื่องรูปแบบและขนาดของโดรนซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการบังคับ การขออนุญาตสำหรับผู้บังคับโดรน ซึ่งขนาดของโดรนก็จะส่งผลโดยตรงในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุอันจะนำไปสู่ผลกระทบต่อทรัพย์สินและความปลอดภัยของบุคคลที่สาม โดยเหตุผลที่โดรนแต่ละขนาดมีแนวทางการกำกับดูแลไม่เหมือนกันก็เพราะว่าโดรนแต่ละประเภทมีจุดประสงค์ด้านการใช้งานที่ต่างกันออกไปแล้วแต่ประเภทและขนาดของโดรน ข้อบังคับที่มีการบัญญัติออกมาจึงมีการให้ความสำคัญในเรื่องจุดประสงค์ในการใช้โดรนด้วยเช่นกัน โดยหลักที่เหมือนกันคือการใช้โดรนจะต้องบินอยู่ในเขตที่มีการอนุญาตให้บินได้เท่านั้น ซึ่งจะมีการกำหนดเขตหวงห้ามการบินโดรนเอาไว้ และห้ามบินโดรนเข้าไปในเขตที่อาจส่งผลกระทบต่อการบินโดยรวมหรือส่งผลกระทบต่อการบินดำเนินงานในอากาศยานเพราะถือว่ามีความเสี่ยง

อย่างมากเนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อทัศนวิสัยในการบินอากาศยานปกติ เช่น เครื่องบินหรือ เฮลิคอปเตอร์ อีกทั้งยังห้ามบินหรือถ่ายภาพในเขตพื้นที่ส่วนบุคคล โดยจะสังเกตได้ว่าการให้ทดลองใช้ โดรนเพื่อการขนส่งในพื้นที่ที่กำหนดไว้เท่านั้นทั้งในประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป โดยยังไม่ได้มีการอนุญาตให้ใช้โดรนเพื่อบินในเขตชุมชนแต่อย่างใด ดังนั้นการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้า แบบ B2C ในเขตชุมชนจะอยู่ในช่วงทดลองหาความเป็นไปได้เท่านั้นเนื่องจากอาจติดประเด็นปัญหาด้าน ความปลอดภัยและสิทธิส่วนบุคคลนั่นเอง ทั้งนี้การใช้โดรนเพื่อการขนส่งในพื้นที่ห่างไกลจากผู้บังคับโดรน ก็ยังถือเป็นกิจกรรมที่อยู่ในช่วงของการทดลองเท่านั้น เนื่องจากกฎหมายยังคงเปิดช่องให้ใช้โดรนบินได้ ในช่วงระยะสายตานั้นแต่จะมีแค่บางกรณีที่ต้องได้รับอนุญาตเป็นการพิเศษเพื่อที่จะใช้คลังในการบิน โดรนระยะไกลจากสายตา จึงหมายความว่า การใช้โดรนบินส่งสินค้าจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งใน ระยะไกลนั้นยังคงไม่สามารถทำได้ เช่น การส่งสินค้าข้ามเขตหรือข้ามจังหวัด เนื่องจากยังคงต้องมีการ วิเคราะห์และหาแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงเพราะการบินโดรนในระยะสายตาก็ถือว่ายากต่อการ ควบคุมและมีความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุมากขึ้นนั่นเอง

ในด้านการขึ้นทะเบียนโดรนนั้น ในประเทศสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรปและประเทศไทยเองก็มีการออกกฎเกณฑ์ออกมาชัดเจน เพื่อให้การใช้โดรนนั้นสามารถตรวจสอบได้ ทั้งตัวเครื่องของโดรนและผู้ บังคับใช้โดรน โดยจะต้องมีอายุและคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งก็ใช้หลักคล้ายกับการขึ้น ทะเบียนรถยนต์หรือการเปิดใช้เบอร์โทรศัพท์นั่นเอง โดยแต่ละประเทศก็มีการกำหนดหลักประกันภัยใน การกรณีที่เกิดอุบัติเหตุอีกด้วย ดังนั้นประเด็นของการขึ้นทะเบียนโดรนนั้นจึงถือเป็นการเริ่มต้นที่ดีเพื่อ เตรียมความพร้อมในการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในอนาคตแม้ว่ายังต้องมีการศึกษาเรื่องความเป็นไปได้และ ความเสี่ยงอีกมากก็ตาม

5.2 ประเด็นการกำกับดูแลโทรนเพื่อการขนส่งของภาครัฐด้วยระบบอนุญาต

จากประเด็นสมมติฐานที่ว่า ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 ยังไม่มีการกำหนดแนวทางและบรรทัดฐานในการใช้โทรนเพื่อการขนส่งสินค้าในด้านต่างๆ จึงไม่สามารถเกิดการพัฒนากการใช้โทรนเพื่อการขนส่งในประเทศไทยได้นั้น ต้องทำความเข้าใจถึงหลักการในการกำกับดูแลของภาครัฐเป็นพื้นฐานก่อน โดยหากอ้างอิงจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 77 วรรคสาม ได้มีการวางหลักเกี่ยวกับการใช้ระบบอนุญาตของรัฐเอาไว้ว่า รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนและพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง โดยจะหมายถึงการให้รัฐมีอำนาจในการใช้ระบบอนุญาตได้ในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ในมาตรา 21 ได้มีการวางหลักเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาตเอาไว้ว่า หน่วยงานของรัฐต้องตรวจสอบและพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (5) ไม่ใช่ระบบอนุญาตเว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชน หรือมีกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้³⁰

แม้ว่ากฎหมายจะเน้นไปที่การให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการกระทำใด ๆ ก็ตาม หากไม่เป็นการรบกวนหรือสร้างผลกระทบและความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมส่วนรวม ดังนั้นการที่ประชาชนคนใดก็ตามจะกระทำกิจกรรมใดหรือประกอบกิจการใดก็ถือว่าเป็นสิทธิของประชาชน แต่หากกิจกรรมหรือการประกอบกิจการนั้นส่งผลให้เกิดการรบกวนหรือสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นหรือส่วนรวม รัฐก็มีความจำเป็นต้องเข้ากำกับดูแลเพื่อให้มีความยุติธรรมต่อเสรีภาพของประชาชนทุกคน โดยต้องไม่ให้เสรีภาพของบุคคลใด ไปกระทบต่อเสรีภาพของบุคคลอื่นนั่นเอง ซึ่งหากพิจารณาจาก

³⁰ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พุทธศักราช 2562.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 43 จะพบว่าได้มีการวางหลักเกี่ยวกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพของประชาชนเอาไว้ โดยให้รัฐสามารถจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของประชาชนได้เพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ รวมไปถึงการคุ้มครองผู้บริโภคและเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ อีกด้วย โดยการจำกัดเสรีภาพนั้นก็ต้องมีขอบเขตและต้องพยายามให้เกิดผลกระทบในการประกอบอาชีพให้น้อยที่สุด การที่รัฐใช้ระบบอนุญาตนั้นจึงถือเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการเพราะจะไม่สามารถประกอบกิจการใดได้หากไม่ได้รับการอนุญาตเสียก่อน อำนาจในการให้ประกอบกิจการหรือไม่จึงอยู่ที่ดุลยพินิจของรัฐ จึงเป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนและอาจเพิ่มต้นทุนในการประกอบกิจการ การใช้ระบบอนุญาตจึงถือเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาในอุตสาหกรรมใดๆ ก็ตามที่ได้รับผลกระทบซึ่งเป็นการจำกัดขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า³¹ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 ที่ระบุให้การใช้โดรนเพื่อการอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการรายงานเหตุการณ์หรือรายงานการจราจร เพื่อการถ่ายภาพ การถ่ายทำหรือการแสดงในภาพยนตร์หรือรายการโทรทัศน์ หรือเพื่อการวิจัยและพัฒนาอากาศยาน จำเป็นต้องมีการขออนุญาตอธิบดีเป็นกรณีไป สาเหตุก็เพราะว่าการใช้โดรนบินเพื่อส่งสินค้าในเขตชุมชนนั้นเป็นเรื่องยากที่จะหลีกเลี่ยงการบินเข้าไปในเขตชุมชนหากการส่งสินค้านั้นเป็นการส่งไปยังที่อยู่อาศัยของผู้รับปลายทางก็อาจก่อให้เกิดการรบกวนหรือเป็นอันตรายต่อบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการบินโดรนได้ จึงเป็นเรื่องยากที่จะควบคุมหรือระงับความเสี่ยงได้ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานที่คอยปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมการบินโดรนเป็นการเฉพาะ ประกอบกับการพิจารณาตามหลักของประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 ข้อ 5 (2) (ฎ) ระบุว่าห้ามทำการบินละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของ

³¹ สุกัญญา สุรวัฒนานันท์. การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจโดยไม่ใช้ระบบอนุญาต. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.krisdika.go.th/data/activity/act13484>, เข้าถึงเมื่อ 22 ธันวาคม 2564

ผู้อื่นและ (ฎ) ห้ามทำการบินโดยก่อให้เกิดความเดือดร้อน ความรำคาญ แก่ผู้อื่น จะพบว่าการบินเข้าไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลนั้นทำไม่ได้ อีกทั้งหากการบินก่อให้เกิดความเดือดร้อน ความรำคาญแก่ผู้อื่นก็ไม่สามารถทำได้เช่นกัน ดังนั้นเมื่อพิจารณาร่วมกับหลักเกณฑ์เรื่องสิทธิส่วนบุคคลตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1335 ได้วางหลักเกี่ยวกับแดนแห่งกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์เอาไว้ว่า ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ท่านว่าแดนแห่งกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นกินทั้งเหนือพื้น พื้นดินและใต้พื้นดินด้วย³² ดังนั้นการบังคับโดรนบินผ่านเข้าไปเหนือพื้นดินที่มีเจ้าของถือกรรมสิทธิ์อยู่นั้นเป็นการละเมิดต่อเจ้าของที่ดินทั้งสิ้น การบินโดรนผ่านเข้าไปส่งสินค้ายังเขตชุมชนจึงเป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้นได้เพราะขัดกับหลักกฎหมายตามที่กล่าวไว้ข้างต้น อีกทั้งในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ได้มีการระบุเอาไว้ด้วยว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น³³ ดังนั้นการก่อให้เกิดความเสียหายจากการบินโดรนเข้าไปผ่านพื้นที่ส่วนบุคคลไม่เพียงแต่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงในแง่ของการเกิดอุบัติเหตุ แต่โดรนเองจะมีการติดกล้องเอาไว้เพื่อทำการบินในระยะไกล โดยเฉพาะการบินที่อยู่ระยะนอกสายตา ดังนั้นการกระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายโดยการรบกวนสิทธิในความเป็นส่วนตัวในกรณีทีกล้องที่ติดอยู่โดรนมีการบันทึกภาพเข้าไปในเขตกรรมสิทธิ์ของผู้อื่นจึงถือเป็นการละเมิดสิทธิด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงไม่สามารถใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้าเข้าไปในเขตชุมชนได้เพราะมีความเสี่ยงในการละเมิดกฎหมายนั่นเอง

เมื่อพิจารณาจากการหลักการกำกับดูแลของประเทศสหรัฐอเมริกาจะพบว่า FAA ได้วางหลักเกี่ยวกับการใช้โดรนเอาไว้ใน 14 CFR Part 47 โดยกำหนดว่าหากต้องมีการบินโดรนเข้าไปในเขตหวงห้ามก็จำเป็นที่จะต้องมีการขออนุญาตจากสำนักงานบริหารการบินแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา โดยจะมี

³² ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1335.

³³ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420.

การพิจารณาเป็นกรณีไป ซึ่งการบินในเขตชุมชนนั้นถือเป็นเขตที่ห้ามบินโดรนเข้าไปเช่นกันเพราะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อความปลอดภัยของบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการบินโดรนโดย FAA ก็ได้มีการบังคับให้มีการปฏิบัติตามแนวทางด้านความปลอดภัยที่สำนักงานบริหารการบินแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดเอาไว้ อีกทั้งยังห้ามบินเหนือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือถ่ายรูปเข้าไปในเขตของผู้คนอื่นอีกด้วย ดังนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาเองก็ยังมีการใช้ระบบอนุญาตสำหรับกรณีของการใช้โดรนเพื่อการอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้อื่นเช่นกันเพราะการบินโดรนเพื่อการขนส่งนั้นจำเป็นต้องมีการบินผ่านเข้าไปในเขตที่สุ่มเสี่ยงจะเป็นอันตรายต่อผู้อื่นนั่นเอง ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลการใช้โดรนของสหภาพยุโรป โดยใน Implementing Regulation (EU) 2019/947 ได้มีการกำหนดแนวทางการจำแนกโดรนตามความเสี่ยง โดยประเภทเฉพาะและประเภทที่ต้องได้รับการรับรองก็ยังคงถูกจัดอยู่ในรูปแบบของการใช้ระบบอนุญาต โดยโดรนที่ถูกจัดอยู่ในประเภทเฉพาะจำเป็นจะต้องมีการขออนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจในการรับรองเพราะจะต้องคำนึงถึงเรื่องความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินและบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการบิน อีกทั้งยังต้องมีการกำหนดแนวทางในการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งโดรนประเภทเฉพาะนั้นจะได้รับอนุญาตให้ทำการบินเฉพาะพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น โดยจะระบุอยู่ในเงื่อนไขในการได้รับอนุญาตซึ่งจะมีการระบุถึงมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในการบินโดรนเพื่อวัตถุประสงค์ตามที่ได้ขออนุญาต ซึ่งจะคล้ายกับประเภทที่ต้องได้รับการรับรองสำหรับโดรนที่มีขนาดใหญ่ โดยโดรนที่มีขนาดใหญ่มักจะใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าซึ่งจะต้องมีการบินผ่านเขตชุมชน ผู้บังคับโดรนจึงจะต้องได้รับการอนุญาตจากผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้อง โดยจะออกเป็นใบอนุญาตผู้บังคับโดรน รวมไปถึงใบรับรองของผู้ใช้หรือประสงค์จะใช้ประโยชน์จากโดรน เนื่องจากโดรนที่จัดอยู่ในประเภทที่ต้องได้รับการรับรองนั้นมีความเสี่ยงที่จะเป็นอันตรายต่อผู้อื่นสูงมากนั่นเอง

จากการวิเคราะห์แนวทางของประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปเพื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยจึงพบว่า ระบบอนุญาตยังคงมีความจำเป็นสำหรับการกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อการขนส่งเนื่องจากมีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรวมถึงสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน ซึ่งอาจรวมไปถึงผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐได้อีกด้วยเพราะหากเกิดอุบัติเหตุขึ้นแล้วก็จะ

เป็นเรื่องยากที่จะทำการเยียวยาได้ในภายหลัง แม้การใช้ระบบอนุญาตจะก่อให้เกิดข้อจำกัดในการพัฒนาการใช้โดรนเพื่อการขนส่งเพราะขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน แต่เนื่องจากโดรนเองยังคงเป็นเทคโนโลยีที่ถูกสร้างมาไม่นานนัก จึงต้องอาศัยการพัฒนาขีดจำกัดด้านความสามารถอีกมากเพราะจะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในการใช้งาน และเนื่องด้วยความปลอดภัยซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพของประชาชนถือเป็นเรื่องสำคัญที่ภาครัฐต้องให้การดูแล ดังนั้นรัฐในฐานะของผู้ปกป้อง คุ้มครองและดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนจึงต้องมีการใช้ระบบอนุญาตเพื่อกำกับดูแลการใช้โดรนเพื่อการขนส่งอย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน เนื่องจากโดรนยังขาดหน่วยงานในการกำกับดูแลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมนั่นเอง

5.3 ประเด็นข้อจำกัดทางกฎหมายที่ส่งผลในทางปฏิบัติของการใช้โดรนเพื่อการขนส่ง

การบินโดรนเพื่อการขนส่งนั้นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของการบินเนื่องจากการบินโดรนเหนือประชาชนและทรัพย์สินของผู้อื่นนั้นมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุจากการบินโดรนได้ในกรณีที่โดรนเสียการควบคุมหรือเกิดเหตุไม่คาดฝันที่อาจทำให้โดรนเสียการควบคุมและตกลงสู่พื้นดิน โดยเฉพาะการบินโดรนเพื่อการขนส่งเป็นการบินโดรนที่พ้นระยะสายตาของผู้ควบคุมไปแล้วและมีวัตถุติดอยู่กับตัวเครื่อง การระมัดระวังหรือประสิทธิภาพในการควบคุมโดรนจะลดลงเมื่อพ้นระยะสายตาของผู้ควบคุมและผู้ควบคุมไม่สามารถเข้าระงับและบรรเทาเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความสูญเสียเมื่อโดรนตกลงได้ทันทีทันใด ซึ่งเมื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 ข้อ 5 (2) (ง) ได้มีการระบุเอาไว้ว่า ผู้บังคับหรือปล่อยอากาศยานต้องสามารถมองเห็นอากาศยานได้ตลอดเวลาที่ทำการบินและห้ามทำการบังคับอากาศยานโดยอาศัยชุดกล้องบนอากาศยานหรืออุปกรณ์อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียง ดังนั้นการใช้โดรนเพื่อการขนส่งจะทำได้ก็ต่อเมื่อการขนส่งนั้นอยู่ในระยะสายตาที่ผู้บังคับโดรนสามารถมองเห็นได้ ดังนั้นการขนส่งสินค้าระยะไกลที่พ้นจากระยะสายตาของผู้ควบคุมโดรนไปแล้วจึงไม่สามารถทำได้ และเมื่อพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของประกาศกระทรวงคมนาคมที่บัญญัติมานั้นคือการพยายามให้ไม่เกิดความเสียหายใด ๆ ต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่นโดยได้มีการระบุเป็นข้อห้ามเอาไว้ในประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาต

และเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 ข้อ 5 (2) (ก) เป็นใจความว่า ห้ามทำการบินในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินและรบกวนความสงบสุขของบุคคลอื่น³⁴ ดังนั้นการบินโดรนเข้าไปส่งสินค้าโดยผ่านเขตที่อยู่อาศัยที่มีประชาชนอาศัยอยู่และมีทรัพย์สินของบุคคลอื่นอยู่มากมายนั้นจึงเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากโดรนเป็นอุปกรณ์ที่ใช้วงจรที่สามารถติดไฟได้ โดยหากพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับนิยามของความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 220 มีการวางหลักเอาไว้ว่า ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใด ๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท โดยการกระทำผิดดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สิน เช่น โรงเรือนที่อยู่อาศัย ที่เก็บสินค้า โรงประชุม โรงเรือนที่เป็นทรัพย์สินสาธารณะของแผ่นดิน สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน เรือกลไฟ เรือยนต์ อากาศยานที่ใช้ในสาธารณะก็จะมีโทษตามมาตรา 218 ให้ระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี ซึ่งถือเป็นโทษร้ายแรง³⁵ ด้วยเหตุนี้การใช้โดรนเพื่อการขนส่งในเขตชุมชน รวมถึงการใช้โดรนเพื่อการขนส่งเข้าไปในเขตที่มีความเสี่ยงจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุต่อสาธารณะยังคงเป็นปัญหาที่ทำให้โดรนไม่สมควรบินผ่านเข้าไปเพื่อทำการขนส่งสินค้า

ทั้งนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการบินโดรนโดยต้องอยู่ในระยะสายตาของผู้ทำการบินที่มองเห็นได้ โดยโดรนจะต้องมีการติดระบบติดตามเอาไว้ ผู้บังคับโดรนจะต้องมีการทำแบบทดสอบการใช้โดรน โดยผู้ควบคุมโดรนจะต้องผ่านการอบรมและพกพาใบรับรองในการผ่านหลักสูตรเอาไว้ตลอดอีกด้วย ประเด็นสำคัญคือโดรนจะต้องบินอยู่ภายในระยะสายตาเท่านั้นและห้ามบินสูงเกิน 400 ฟุตตามหลักการกำกับดูแลของ FAA ข้อบังคับ 14 CFR Part 47 ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการ

³⁴ ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พุทธศักราช 2558.

³⁵ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 220.

ของสหภาพยุโรปที่ระบุไว้ใน Implementing Regulation (EU) 2019/947 โดยกำหนดว่า แม้จะเป็น โดรนประเภททั่วไปก็ต้องไม่บินเหนือฝูงชนและต้องอยู่ในสายตาของผู้ควบคุมโดรนตลอดเวลา ห้ามบิน พ้นระยะสายตาเด็ดขาดและห้ามบรรทุกวัตถุอันตรายทุกชนิด อีกทั้งยังห้ามปล่อยสิ่งของลงมาจากตัวโดรน อีกด้วย ดังนั้นหากเปรียบเทียบหลักการกำกับดูแลของประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปกับ หลักเกณฑ์ของประเทศไทยนั้น ยังเห็นสมควรว่าการบินโดรนเพื่อการขนส่งในระยะไกลที่พ้นระยะสายตา ยังไม่สามารถทำได้เนื่องจากยังคงเป็นอันตรายต่อผู้อื่น อีกทั้งยังไม่มีระบบในการควบคุมโดรนที่ดีมากพอ ในการจะอนุญาตให้โดรนบินพ้นระยะสายตาไปได้ กฎระเบียบที่ออกมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป รวมถึงประเทศไทยจึงยังคงไม่สามารถอนุญาตให้มีการบินโดรนพ้นระยะสายตาของผู้ ควบคุมไปได้นั่นเอง การใช้โดรนเพื่อการขนส่งยังคงอยู่ในขั้นตอนของการทดลองและศึกษาถึงความเป็นไป ได้ว่าจะสามารถใช้โดรนเพื่อการขนส่งได้ในขอบเขตมากน้อยเพียงใด การใช้โดรนเพื่อบินเข้าไปในเขต ชุมชนโดยเฉพาะในประเทศไทยที่ไม่ได้มีการวางผังเมืองเอาไว้เป็นแบบแผนจึงถือว่าเป็นเรื่องยาก เพราะ ต้องมีการกำหนดการจราจรของโดรนขึ้นมาเหมือนในประเทศสหรัฐอเมริกาที่อนุญาตให้บินได้ในบางพื้นที่ เช่น ในบางเมืองของรัฐที่ไม่ได้มีความหนาแน่นของประชากรมากนักหรือในสหภาพยุโรปที่ต้องมีการ กำหนดเส้นทางการบินให้ชัดเจน ซึ่งก็หมายความว่าโดรนยังไม่สามารถบินได้อย่างอิสระแบบพ้นจากระยะ สายตาไปแล้วนั่นเอง ซึ่งหากเทคโนโลยีโดรนมีการพัฒนาไปตามกาลเวลาก็จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง การกำกับดูแลได้ในอนาคต

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

การใช้โดรนเพื่อการขนส่งในปัจจุบันอาจเป็นไปได้ในทางปฏิบัติเพื่อการศึกษาหาความเป็นไปได้ เนื่องจากจะสามารถช่วยให้การขนส่งไปตามพื้นที่ที่ยากจะเข้าถึงนั้นเป็นไปได้ง่ายยิ่งขึ้น อีกทั้งยังประหยัดเวลาและทรัพยากรบุคคลรวมไปถึงการประหยัดพลังงานเนื่องจากใช้พลังงานทดแทนในการขับเคลื่อน อย่างไรก็ตามการบินโดรนเพื่อการขนส่งในเมืองที่มีชุมชนอยู่อย่างหนาแน่นนั้นยังต้องคำนึงถึงเส้นทางการขนส่ง สิทธิส่วนบุคคลและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย ซึ่งจะต้องอาศัยการพัฒนาในด้านการออกแบบโดรนและการศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในทางกฎหมายที่สอดคล้องกับโดรนที่ได้รับการพัฒนาแล้วในอนาคต ดังนั้นการใช้โดรนเพื่อการขนส่งสินค้านั้นจำเป็นต้องมีการติดตามความคืบหน้าผ่านทางระบบของรัฐจากการสะท้อนความต้องการของภาคเอกชน ซึ่งกฎเกณฑ์ในอนาคตควรออกแบบให้เอกชนเข้าใจได้ง่ายและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อเก็บข้อมูลและใช้การควบคุมการบิน โดยการใช้การขนส่งสินค้าที่รูปแบบ B2C นั้นยังคงเป็นประเด็นที่ต้องศึกษากันต่อไปถึงความเป็นไปได้ เพราะต้องมีการบินเข้าไปในเขตชุมชนซึ่งเสี่ยงในการขัดต่อหลักสิทธิส่วนบุคคลและอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการบินได้ ดังนั้นการใช้งานโดรนเพื่อการขนส่งที่เป็นไปได้ในปัจจุบันอาจต้องคำนึงถึงการใช้โดรนในเขตที่ได้กำหนดไว้แล้วเป็นเฉพาะเจาะจงและมีประโยชน์มากที่สุด ซึ่งการใช้งานโดรนเพื่อการขนส่งในเขตอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการเองนั้นมีความเป็นไปได้เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการในการประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังใช้เพื่อเป็นกรณีศึกษาการใช้โดรนเพื่อการขนส่งในบริบทที่กว้างขึ้นต่อไปในอนาคตได้อีกด้วยโดยไม่มีความจำเป็นต้องเพิ่มเติมหรือแก้ไขตัวบทกฎหมายในขณะที่เทคโนโลยียังอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนา อีกทั้งจะไม่เป็นการพยายามให้มีการกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับการใช้โดรนเพื่อ

การขนส่งที่มากจนเกินไปเนื่องจากนวัตกรรมโดรนเองก็ยังคงเป็นสิ่งใหม่มาก จึงต้องมีการศึกษาถึงความ
เป็นไปได้และต้องติดตามการพัฒนาของโดรนต่อไปในอนาคตนั่นเอง

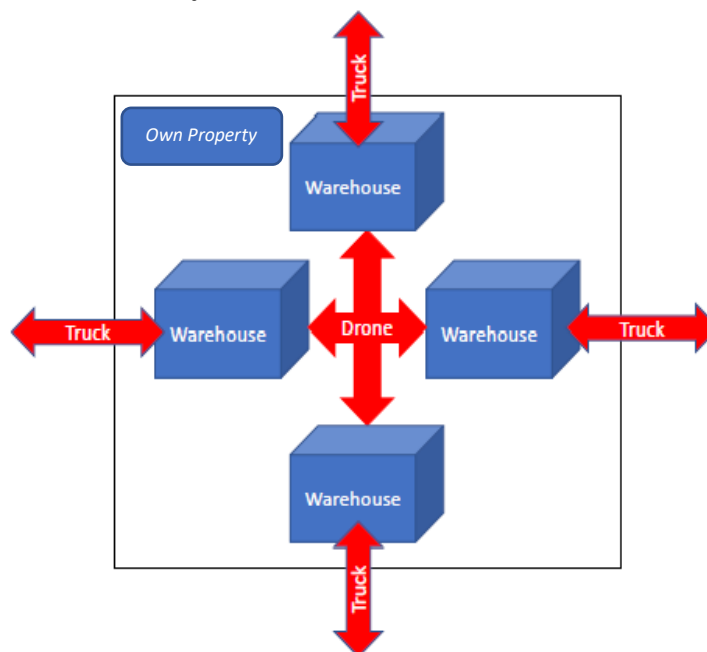
จากการศึกษามาตรการการกำกับดูแลการใช้โดรนในประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศ
สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปจึงสามารถสรุปสาระในประเด็นสำคัญตามตารางดังนี้

	ประเทศไทย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	สหภาพยุโรป
การขออนุญาต	ให้อำนาจอธิบดีในการ อนุญาต	ให้อำนาจ FAA ในการ พิจารณา	ให้อำนาจแก่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการ พิจารณา
ประกันภัย	ต้องมีประกันภัยต่อ ความเสียหายแก่ ร่างกาย ชีวิต และ ทรัพย์สินของบุคคลที่ สาม	โดรนที่สามารถใช้งานได้ ต้องมีการทำประกันภัย ต่อบุคคลที่สาม	โดรนมีน้ำหนักมากกว่า 20 กิโลกรัม ต้องทำ ประกันภัยต่อบุคคลที่ สาม
การใช้งาน	ห้ามบินเกินระยะ สายตาของผู้บังคับ	ห้ามบินเกินระยะสายตา ของผู้บังคับ	ห้ามบินเกินระยะ สายตาของผู้บังคับ
การอบรมผู้ใช้งาน	ไม่มีการระบุเอาไว้ใน ข้อบังคับ	ผู้บังคับโดรนจะต้องทำ แบบทดสอบการใช้โดรน โดยต้องผ่านการอบรม และจะต้องพกใบรับรอง ในการผ่านหลักสูตร	ไม่มีการระบุเอาไว้ใน ข้อบังคับ

การแนบวัตถุ/สินค้า	ห้ามส่งหรือพาวัตถุอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรืออุปกรณ์ปล่อยแสงเลเซอร์ติดไปกับโดรน	แนบวัตถุสิ่งของจากภายนอกได้ถ้ามีการแนบวัตถุไปอย่างรัดกุมโดยจะต้องไม่ทำให้ลักษณะของการบินเปลี่ยนไปจากเดิม	ห้ามบรรทุกวัตถุอันตรายทุกชนิด และห้ามปล่อยสิ่งของลงมาจากโดรน
--------------------	--	--	--

6.2 ข้อเสนอแนะ

การใช้โดรนเพื่อการขนส่งโดยการบินผ่านเขตชุมชนหรือบินเหนือพื้นดินที่มีประชาชนอยู่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้และไม่ควรเกิดขึ้นในขณะนี้ เนื่องจากขัดกับหลักกฎหมายของประเทศไทยหลายประการรวมถึงประสิทธิภาพของโดรนเองยังคงต้องมีการศึกษาและพัฒนาอีกมากเนื่องจากเป็นเทคโนโลยีใหม่และอาจก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นได้ อย่างไรก็ตามแนวทางในการกำกับดูแลการขนส่งสินค้าโดยอากาศยานไร้คนขับนั้นยังคงมีความเป็นไปได้

ได้ในแง่ของการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในประเทศไทย โดยเป็นการจำกัดการใช้งานโดรนเพื่อการศึกษาโดยมุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ในแง่ของระบบโลจิสติกส์โดยจะสามารถนำไปต่อยอดใช้งานได้จริงในอนาคต โดยจะเป็นการพยายามใช้โดรนที่ไม่กระทบต่อหลักเกณฑ์ที่ทางภาครัฐกำหนดไว้และไม่ต้องมีการเสนอแก้ไขประกาศกระทรวงหรือกฎหมายใด ๆ ของประเทศไทยเนื่องจากโดรนยังอยู่ช่วงพัฒนาซึ่งต้องการติดตามสถานการณ์ต่อไปในอนาคต

แนวทางการใช้งานโดรนผ่านการกำกับดูแลของทางรัฐควรเริ่มจากการจำกัดการใช้โดรนเฉพาะพื้นที่ในเขตโรงงานของตนเองและการควบคุมอยู่ในระยะสายตาของผู้ควบคุม เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ส่วนตัวของโรงงานสามารถควบคุมได้ง่าย การใช้งานโดรนจะไม่ต้องมีการบินผ่านเข้าสู่เขตกรรมสิทธิ์ของผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง การใช้โดรนในเขตโรงงานของตนเองนั้นจะเป็นการใช้โดรนเพื่อขนส่งระหว่างโรงงานสู่โรงงานหรือโรงงานสู่คลังสินค้าหรือระหว่างคลังสินค้าด้วยกันเองในเขตพื้นที่ที่อยู่ในกรรมสิทธิ์ของผู้ประกอบการเอง โดยปกติแล้วการขนส่งภายในคลังสินค้าหรือโรงงานนั้นจะเป็นการใช้รถบรรทุก รถลากพาเลท หรือรถแอสต์ลิฟท์เท่านั้น ซึ่งทำให้ในช่วง Peak Time ที่มีการผลิตหรือมีการขนส่งภายในเขตการผลิตหรือในคลังสินค้าค่อนข้างมากจะทำให้เกิดการกระจุกตัวกันของสินค้าที่รอการเคลื่อนย้าย การนำสินค้าจากรถขนส่งเข้าสู่คลังสินค้า (Inbound) หรือออกจากคลังสินค้า (Outbound) ก็ทำได้เพียงทางเดียวคือทางประตูขึ้นลงสินค้าที่ทางคลังจัดไว้สำหรับรถขนส่ง พนักงานประจำคลังสินค้าก็จำเป็นที่จะต้องรีบทยอยนำสินค้าเข้าไปเก็บในคลังให้เร็วที่สุดหรือรีบยกสินค้าขึ้นรถให้เร็วที่สุดเนื่องจากมีการขนส่งเพียงทางเดียว (Single Transportation mode) การนำโดรนมาใช้ขนส่งสินค้าที่มีขนาดเล็กในเขตประกอบการของตนเองจะช่วยให้คลังสินค้าและโรงงานมีตัวเลือกมากขึ้นในการขนส่งสินค้า อีกทั้งยังช่วยแบ่งเบาการจราจรภายในและนอกคลังสินค้าหรือโรงงาน โดยในการขออนุญาตนั้นกฎหมายจะต้องกำหนดน้ำหนักและประเภทของสินค้าที่จะสามารถบรรทุกไปกับตัวโดรน โดยสามารถพิจารณาใช้หลักของ FAA ตาม 14 CFR Part 107 ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งโดรนสามารถแนบวัตถุสิ่งของจากภายนอกได้ถ้ามีการแนบวัตถุไปอย่างรัดกุมโดยจะต้องไม่ทำให้ลักษณะของการบินเปลี่ยนไปจากเดิมหรือหมายถึงการแนบสินค้าหรือวัตถุไปกับโดรนนั้นจะต้องไม่เป็นภาระซึ่งส่งผลกระทบต่อการบินของโดรน รวมไปถึงชนิดของสินค้า

ต้องไม่เป็นสินค้าอันตรายตามประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมจากการบินภายนอก พ.ศ. 2558 ข้อ 5 (2) (ฐ) ระบุว่าห้ามส่งหรือพาวัตถุอันตรายที่กำหนดในกฎกระทรวงหรืออุปกรณ์ปล่อยแสงเลเซอร์ติดไปกับอากาศยาน เนื่องจากอาจเป็นอันตรายอย่างมากในการขนส่งจากที่สูงและยังไม่มีแนวทางในการป้องกันที่ดีพอสำหรับเทคโนโลยีที่ใหม่มากในปัจจุบันและกำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาในแง่ของการใช้งานและปรับปรุงรายละเอียดต่าง ๆ ในอนาคต อีกทั้งภาครัฐควรมีการเพิ่มมาตรการในการกำกับดูแลโดยการบังคับให้ผู้ที่มีความประสงค์จะใช้โดรนเพื่อการบินทุกรูปแบบต้องผ่านการอบรมการใช้โดรนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้โดรน โดยอ้างอิงจากมาตรการการกำกับดูแลของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยผู้ที่ผ่านการอบรมและทำการทดสอบจะต้องพกไปรับรองในการผ่านหลักสูตรเอาไว้ตลอดเวลาอีกด้วย

รายการอ้างอิง

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1335.

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 220.

พระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศ พุทธศักราช 2558.

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พุทธศักราช 2562.

ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558.

หนังสือและวารสาร

อวิภารัตน์ นิยมไทย. “มาตรการกำกับดูแลการใช้อากาศยานไร้คนขับ”, กรุงเทพมหานคร: จุฬานิติ, 2558.

กฤษณา บุญแท้, “บทบาทภาครัฐในการส่งเสริมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจต่างด้าว”, NITIPAT

NIDA Law Journal Vol.9 ฉบับที่ 3 มิถุนายน 2563

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

เจสสิกา บาว์น. ส่งของด้วยโดรน: ทำไมเรายังส่งพัสดุทางอากาศไม่ได้, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://www.bbc.com/thai/international-46636357>, เข้าถึงเมื่อ 12

พฤศจิกายน 2564

ปณชัย อารีเพิ่มพร. UPS และ CVS นำร่องให้บริการบินโดรนส่งยาตามใบสั่งแพทย์ในฟลอริดา ช่วงโควิด-

19 ระบาด, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:[https://thestandard.co/ups-and-cvs-drone-service-](https://thestandard.co/ups-and-cvs-drone-service-deliver-medicine-in-florida/)

[deliver-medicine-in-florida/](https://thestandard.co/ups-and-cvs-drone-service-deliver-medicine-in-florida/), เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

Jay Peters. UPS just won FAA approval to fly as many delivery drones as it wants but don't expect your next package delivery via drone, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:[https://www.theverge.com/2019/10/1/20893655/ups-faa-approval-](https://www.theverge.com/2019/10/1/20893655/ups-faa-approval-delivery-drones-airline-amazon-air-uber-eats-alphabet-wing)

[delivery-drones-airline-amazon-air-uber-eats-alphabet-wing](https://www.theverge.com/2019/10/1/20893655/ups-faa-approval-delivery-drones-airline-amazon-air-uber-eats-alphabet-wing), เข้าถึงเมื่อ 12

พฤศจิกายน 2564

Jon Porter. Alphabet's Wing drones get FAA approval to make deliveries in the US a commercial service will launch in Virginia in the coming months, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

[https://www.theverge.com/2019/4/23/18512658/google-alphabet-wing-drone-](https://www.theverge.com/2019/4/23/18512658/google-alphabet-wing-drone-delivery-service-faa-approval-commercial-deliveries)

[delivery-service-faa-approval-commercial-deliveries](https://www.theverge.com/2019/4/23/18512658/google-alphabet-wing-drone-delivery-service-faa-approval-commercial-deliveries), เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

Jon Porter. Google's Wing drones approved to make public deliveries in Australia Regulatory approval comes after an 18 month trial and 3,000 deliveries, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:[https://www.theverge.com/2019/4/9/18301782/wing-drone-delivery-](https://www.theverge.com/2019/4/9/18301782/wing-drone-delivery-google-alphabet-canberra-australia-public-launch)

[google-alphabet-canberra-australia-public-launch](https://www.theverge.com/2019/4/9/18301782/wing-drone-delivery-google-alphabet-canberra-australia-public-launch), เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

ถนัดกิจ จันกิเสน. อดใจรออีกไม่นาน The Pizza Company เริ่มทดสอบการส่งพิซซ่าด้วย 'โดรน' แล้ว,

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://thestandard.co/the-pizza-company-drone-delivery/?bclid=lwAR0ylzSzy2sn_Owv_gtpvOF4Dy6-s4n0_RyFFWj-9eEbxXOL3MgPdXBBizU, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

Pattarat. ซูเปอร์ฯ ลอยฟ้า! Walmart ทดลองใช้ “โดรน” ส่งสินค้าจากห้างฯ ตรงถึงหน้าบ้าน,

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://positioningmag.com/1296504>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

Arty Siriluck. Amazon ลุยบริการส่งสินค้าด้วย “โดรน Prime Air” หลังได้รับอนุญาตจากรัฐบาล

สหรัฐฯ, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://positioningmag.com/1294983>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

Arty Siriluck. อยู่บ้าน...กินไอศกรีม ยอดขาย Magnum และ Ben & Jerry's ในสหรัฐฯ พุ่ง ขยายส่งเร็ว

ผ่าน “โดรน”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://positioningmag.com/1289531>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

Arty Siriluck. ญี่ปุ่น วางแผนสนับสนุนเงินทุนพัฒนา “โดรน” สู้เงินที่กำลังครองเจ้าตลาด, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: <https://positioningmag.com/1260637>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

Ratirita. เอาบ้าง! อเมริกาออกกฎหมายห้ามซื้อ/ใช้โดรนจีน DJI ในหน่วยงานรัฐ เหตุใช้ดีเกิน, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา: <https://positioningmag.com/1257017>, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2564

ผู้จัดการออนไลน์. โลจิสติกส์ยุคใหม่ amazon และ 7-Eleven ใช้โดรนส่งสินค้า, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://mgronline.com/smes/detail/9620000059851>, เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

AHEAD.ASIA. ธุรกิจเดลิเวอรี่สะท้อน Amazon เปิดตัวโดรนแห่งอนาคต ส่งของถึงมือลูกค้าใน 30 นาที,

[ออนไลน์], แหล่งที่มา:<https://ahead.asia/2019/06/06/amazon-new-delivery-drone/>,
เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

เจก เวกฟิลด์. สนามบินอังกฤษ: โดรนลำเดียวสร้างความโกลาหลมากขนาดนี้ได้อย่างไร?, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://www.bbc.com/thai/international-46648662>, เข้าถึงเมื่อ 20
พฤศจิกายน 2564

PTTdigitalconnect. ส่องเทรนด์ 'โดรน' โดรนในอุตสาหกรรมต่างๆ, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.pttdigitalconnect.com/article/commercial-drone-industry-trends>,
เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

Federal Aviation Administration. Aircraft Registration Unmanned Aircraft (UA), [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:[https://www.faa.gov/licenses_certificates/aircraft_certification/aircraft_re
gistry/UA/](https://www.faa.gov/licenses_certificates/aircraft_certification/aircraft_registry/UA/), เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2564

กฎหมาย 4.0. Delivery Drone (โดรนขนส่ง), [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/121249>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน
2564

ชญาณิชฐ์ นกแก้ว. 'โดรนขนส่ง' สตาร์ทอัพตอบโจทย์คลังสินค้าไฮเทค, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.bangkokbiznews.com/tech/864214>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

Dji13store. ทำความรู้จัก Drone โดรนทั้ง 11 ประเภทและรูปแบบการใช้งาน, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.dji13store.com/news/11-types-of-drones.html>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

Wice Logistics. Transportation mode comparison, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.wice.co.th/2020/08/10/cross-border-1tl/>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

Marketing Oops. 3 กลยุทธ์ ‘ธุรกิจขนส่งพัสดุ’ รับมือสงครามราคา ปริมาณส่ง 4 ล้านชิ้นต่อวัน มูลค่า

6.6 หมื่นล้านบาท, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<https://www.marketingoops.com/reports/industry-insight/transport-and-logistics-strategy-2020/>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

Sam Ponsan. บินโดรนมีใบอนุญาตยัง!? สรุปทุกเรื่องของกฎหมายโดรนที่นักบินโดรนควรรู้ไว้,

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<https://www.mangozero.com/summary-about-drone-law/>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

Anthika Khokkrachai. ข้อบังคับและกฎหมายการลงทะเบียนโดรนประเทศไทย, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.poladrone.co.th/blog/thailand-drone-regulations.html>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

Maticchon. โดรน (Drone) ใช้อย่างไรไม่ผิดกฎหมาย, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

https://www.maticchon.co.th/publicize/news_478042, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์. EU มีแผนยุทธศาสตร์

ในการบริหารจัดการโดรนอย่างไร, [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:http://brussels.customs.go.th/data_files/87c7f852396165f0c21316c46384cf0d.pdf, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

ภาคภูมิ เอี่ยมจิตกุลศล. เทคโนโลยี AI มีผลกระทบต่อการทำงานหรือไม่ และแรงงานต้องเตรียมพร้อม

ปรับตัวอย่างไร, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<https://www.depa.or.th/th/article-view/ai-employment>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564

Nidhi Subbaraman. Domino's 'DomiCopter' drone can deliver two large pepperonis,

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<https://www.nbcnews.com/technology/dominos-domicopter-drone-can-deliver-two-largepepperonis-6c10182466>, เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2564

สุกัญญา สุรวฒนันท์. การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจโดยไม่ใช้ระบบอนุญาต. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://www.krisdika.go.th/data/activity/act13484>, เข้าถึงเมื่อ 22 ธันวาคม 2564

Kasikorn Research. เวียดนาม: คู่แข่ง...ในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของไทย. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา:<https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/business/Pages/5541.aspx>, เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2564